

Praha: 28.08.2025
Číslo jednací: 158255/2024/KUSK
Spisová značka: SZ_158255/2024/KUSK/70
Vyřizuje: Ing. Alena Bartošová I. 979
Značka: OŽP/BA

Dle rozdělovníku

ZÁVAZNÉ STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

(dále jen „závazné stanovisko“)

podle ustanovení § 9a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).

Povinné údaje

Název záměru: „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“

Zařazení záměru dle přílohy č. 1 k zákonu:

Kategorie II, bod 56: „Zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů s kapacitou od stanoveného limitu 2 500 t/rok“

Umístění záměru: kraj: Středočeský
obec: Černolice
k.ú.: Černolice, parc. č.: 305/42, 283/2, 283/4, 304

Kapacita (rozsah) záměru:

Předmětem záměru je realizace terénních úprav vytěženého prostoru bývalé cihelny (rekultivace vytěžených ploch) v katastru obce Černolice. Dotčené pozemky byly v minulosti předmětem těžby stavebních surovin – cihlářských hlín. Původní těžební prostor byl částečně zalesněn a částečně ponechán přirozené sukcesi převážně náletovými dřevinami a keři. Jedná se o les hospodářský s pestrout dřevinnou skladbou, ve kterém dominují listnaté dřeviny, zastoupen je zejména dub, buk a habr, v mladších porostních skupinách pak také smrk. Vytěžená lokalita dle investora neumožňuje plnohodnotné využití pozemku k jeho řádnému hospodářskému využití. Rekultivací plochy dojde k modelaci terénu přibližně na jeho původní úroveň a následnou lesnickou melioraci. Vlastní rekultivace bude provedena po etapách. Nejprve bude provedena rekultivace I. Etapy záměru (jižní plocha vytěženého prostoru cihelny) a po jejím ukončení bude provedena II. Etapa záměru (severní část vytěženého prostoru). Před zahájením vlastní rekultivace budou po obvodu bývalé těžebny vyznačeny jednotlivé významné dřeviny (zejména duby), které zůstanou zachovány do příštího obmýtí. Modelace terénu bude provedena výhradně inertními materiály (zemina, kamení atd.). K dopravě rekultivačních materiálů (inertní zeminy) bude nezbytné vybudování dočasné příjezdové komunikace, která bude vedena po pozemcích p.č. 304, 283/2 a 283/4 v k.ú. Černolice, jež si vyžádá dočasný zábor ZPF. Před zahájením každé subetapy rekultivace bude odstraněna příslušná část lesního porostu a vyvezena vytěžená dřevní hmota Vyplněním vytěženého prostoru na přibližně původní úroveň meliorace formou navesení kvalitnějších odpadních inertních zemin a provedení zalesnění záměrem dotčeného území v souladu s platným LHP dojde dle popisu v dokumentaci ke zlepšení produkčních i mimoprodukčních funkcí lesa, což je dle dokumentace i cílem posuzovaného záměru.

Celý záměr je umístěn na pozemku, který je součástí pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále jen „PUPFL“) a jako takový i v současnosti plní funkci lesa, rovněž je součástí přírodního parku Hřebeny.

Kapacita:

Jižní lokalita

Plocha:	37 572 m ²
Celkový objem rekultivace:	186 000 m ³
Celková tonáž:	308 000 t

Severní lokalita

Plocha:	5 523 m ²
Celkový objem rekultivace:	26 000 m ³
Celková tonáž:	42 000 t

Celý záměr:

Plocha:	43 095 m ²
Objem:	212 000 m ³
Celková tonáž:	350 000 t

Generovaná doprava: max. 64 jízd NA/ prac. den

Obchodní firma oznamovatele: Matshark s.r.o.
IČO oznamovatele: 07061013
Sídlo (bydliště) oznamovatele: Jaurisova 515/4, 140 00 Praha 4

Krajský úřad Středočeského kraje jako příslušný úřad podle § 22 zákona **vydává**

NESOUHLASNÉ ZÁVAZNÉ STANOVISKO

k posouzení vlivů provedení záměru

„Rekultivace bývalé cihelny Černolice“

na životní prostředí

Podmínky pro fázi přípravy, realizace a provozu záměru či pro monitorování a rozbor vlivů záměru na životní prostředí (parametry, délka sledování) přiměřené povaze, umístění a rozsahu záměru a významnosti jeho vlivů na životní prostředí nebyly vzhledem k nesouhlasnému výroku stanoveny.

Odůvodnění

Krajský úřad Středočeského kraje (dále také „KUSK“) vycházel při formulování závazného stanoviska z následujících podkladů:

- Závěr zjišťovacího řízení záměru „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“, který byl vydán pod č.j.034100/2023/KUSK/55 dne 25.04.2023

- Dokumentace EIA k záměru „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“ zpracovaná dle přílohy č. 4 zákona držitelem autorizace dle § 19 zákona - RNDr. Oldřich Vacek, CSc, tato dokumentace byla KÚSK předložena v prosinci 2024
- Jako podklad pro dokumentaci EIA byly zpracovány (doloženy) tyto odborné studie:
 - Rozptylová a Hluková studie - Ing. Josek. Gresl, červen 2024,
 - Biologické hodnocení dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb. - RNDr. F. Bárta, srpen 2024,
 - Hydrogeologické posouzení – NDCon s.r.o., červen 2022,
 - Inženýrskogeologické a hydrogeologické posouzení - RNDr. J. Kraus, srpen 2020,
 - Studie HIA - RNDr. A. Skácel, CSc., zaří 2024,
 - Dopravně inženýrský průzkum – NDCon s.r.o., říjen 2023,
 - Výpis Lesního hospodářského plánu.
- Vyjádření doručená k dokumentaci záměru „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“,
- Veřejné projednání, které se konalo dne 17.02.2025 v Kulturním domě ve Všenorech,
- Posudek na dokumentaci o hodnocení vlivů záměru na životní prostředí záměru „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“, který vypracoval dle přílohy č. 5 zákona Ing. Pavel Obrdlík, držitel autorizace dle § 19 zákona.

Odůvodnění vydání nesouhlasného závazného stanoviska:

Vydání nesouhlasného závazného stanoviska je založeno na vyhodnocení současného stavu příslušných složek a charakteristik životního prostředí v zájmovém území (v době zpracování dokumentace) a také na vyhodnocení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. Předložený záměr byl vyhodnocen ve všech aspektech životního prostředí a byl shledán jako nepřipustný, neboť nesplňuje všechny legislativní požadavky na ochranu životního prostředí a přináší zásadní negativní vlivy, které by byly v rozporu s požadavky trvale udržitelného rozvoje. Na základě dokumentace záměru, posudku k dokumentaci, obdržených vyjádření a veřejného projednání, dospěl příslušný úřad k závěru, že záměr není možné realizovat, a to ani v případě nastavení podmínek pro jednotlivé fáze přípravy, realizace a provozu záměru, a nelze tedy vydat souhlasné závazné stanovisko.

V souladu s posudkem dospěl příslušný úřad k závěru, že záměr představuje neakceptovatelný zásah do životního prostředí dotčeného území. Významné negativní dopady záměru byly detekovány zejména v oblasti ochrany PUPFL a ochrany přírody, problematický je rovněž vliv na rekreační potenciál krajiny a psychickou pohodu obyvatel, otázkou je rovněž možné riziko v oblasti ochrany vod. Negativní vlivy na životní prostředí, které by generovala realizace záměru nelze žádnými opatřeními zmírnit na přijatelnou úroveň, případně dostatečně kompenzovat, neboť je vytváří sama podstata záměru. V dokumentaci deklarované pozitivní vlivy na hospodářskou funkci lesa nebyly prokázány, a to i přesto, že orgánu EIA nepřísluší posuzovat smysluplnost záměru a hodnotit pouze významnost vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví.

Veškerá obdržená vyjádření k dokumentaci jsou vypořádána v posudku, přičemž všechny relevantní požadavky vyplývající z vyjádření k dokumentaci byly zpracovatelem posudku odpovídajícím způsobem zohledněny v návrhu závazného stanoviska. Zpracovatel posudku po formální stránce pokládá předloženou dokumentaci EIA za úplnou a dostačující pro vydání závazného stanoviska podle § 9a zákona.

Dle § 1 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. je účelem posuzování vlivů na životní prostředí „*získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů, a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti.*“

Trvale udržitelný rozvoj společnosti je ustanovením § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, definován jako „*takový rozvoj, který současným i budoucím generacím*

zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů“.

Vydání nesouhlasného závazného stanoviska je v kontextu výše uvedeného založeno na vyhodnocení současného stavu příslušných složek a charakteristik životního prostředí v zájmovém území (v době zpracování dokumentace) a na vyhodnocení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví.

Z hlediska výchozího stavu životního prostředí v dotčeném území lze shrnout, že lokalita má nezpochybnitelný pozitivní význam jak z hlediska přírodních složek životního prostředí, a to včetně zvláště chráněných druhů živočichů, tak z hlediska rekreačního využití nadmístního významu. Mimo to je celospolečenský význam dotčených prvků potvrzen mj. lokalizací v přírodním parku Hřebený, který byl vyhlášen [vyhláškou Středočeského kraje č. 4/2009](#), která byla schválena Radou Středočeského kraje 14. září 2009 a publikována ve Věstníku právních předpisů.

Realizací záměru by došlo ke generování neakceptovatelných významných negativních vlivů na pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL), které rovněž tvoří útočiště řady zvláště chráněných druhů živočichů. Jejich přítomnost dokládá jak biologické hodnocení, které je součástí dokumentace, tak vyjádření dotčených orgánů a rovněž pozorování ze strany místních obyvatel a odborné veřejnosti, které spektrum výskytu zvláště chráněných druhů oproti provedenému biologickému průzkumu ještě rozšiřují.

Vykácení dnes již zapojených lesních porostů, které do značné míry procházejí přirozenou sukcesí, jež je nejhodnotnější formou přirozené obnovy lesa, by s sebou beze sporu přineslo řadu významných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví v období několika dekád a z pohledu v dokumentaci deklarovaných pozitivních vlivů na hospodářskou funkci lesa navíc s notně nejistým výsledkem. Zároveň hospodářská funkce lesů není z pohledu zákonů vztahujících se k ochraně životního prostředí nikterak preferována. Obecně mají lesy i mnoho jiných a z pohledu zájmu společnosti mnohdy i důležitějších funkcí, nezávisle na zařazení do příslušné kategorie dle lesního zákona. V této perspektivě je zásadním faktem v souvislosti se zamýšlenou činností zejména ta skutečnost, že dotčené plochy by po dobu více než deseti let navážení a ukládání odpadů neplnily jakékoliv funkce lesa, neboť lesní porosty a stejně tak i svrchní horizonty půdy by byly odstraněny. K vytvoření lesního ekosystému, který je dnes v území tvořen porosty rozličného stáří by i v té nejpřívetivější vizi bylo potřeba časové období několika desetiletí. Kromě těchto zásadních faktů je dotčené území rovněž součástí Přírodního parku Hřebený a v části zájmového území dochází k překryvu s nadregionálním biokoridorem NRBK Karlštejn, Koda – K59. Území má rovněž poměrně zásadní rekreační význam pro turisty i místní obyvatele, popř. rekreanty. Navrácení území do stavu shodného se stavem území před více než sto lety je z pohledu zájmů na ochranu životního prostředí možno označit jako nepřípustné a neakceptovatelné.

V rámci zákona č. 100/2001 Sb. se posuzují vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti. Převážná většina těchto složek by byla v důsledku realizace záměru negativně ovlivněna.

Záměr je v rozporu s předpisy o ochraně životního prostředí, především pak v zásadním rozporu s lesním zákonem a zákonem o ochraně přírody a krajiny. Dotčené území má zásadní význam pro několik zvláště chráněných druhů živočichů.

Překážky pro realizaci záměru plynoucí z lesního zákona:

- záměr je v rozporu s § 11 odst. 1, 2 a 4 a s § 20 odst. 1 písm. m) zák. č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (dále pouze „lesní zákon“)
- s ohledem na § 13 odst. 1 a § 15 odst. 3 lesního zákona není možné záměr provést bez dočasného odnětí PUPFL pro plochy dotčené uložením ostatních odpadů
- nelze předpokládat, že dojde k dočasnému odnětí PUPFL pro realizaci záměru, protože orgán státní správy lesů musí dle § 3 vyhlášky č. 77/1996 Sb. Ministerstva zemědělství o náležitostech žádosti o odnětí nebo omezení a podrobnostech o ochraně pozemků určených k plnění funkcí lesa posoudit „ekonomické a společenské zdůvodnění požadavku a důsledky případného záboru na plnění funkcí

lesa“ a dle § 13 odst. 1 také posoudit zda „jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem plnění funkcí lesa“. Přitom orgán státní správy lesů se k záměru uložit na PUPFL odpadní zeminy značné mocnosti staví konzistentně velmi odmítavě a tento postoj věrohodně a odborně konzistentně zdůvodňuje ve svém vyjádření. Dle jeho názoru neexistuje na realizaci záměru veřejný zájem převažující zájem ochrany lesa.

Překážky pro realizaci záměru plynoucí ze ZOPK:

- záměr je v rozporu s ochrannými podmínkami řady zvláště chráněných druhů (ZCHD) živočichů definovanými § 50 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále pouze ZOPK). Zejména jde o tyto ZCHD živočichů: otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*), střevlík Ulrichův (*Carabus ulrichii*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), krkavec velký (*Corvus corax*), veverka obecná (*Sciurus vulgaris*), řuhák obecný (*Lanius collurio*) a netopýři (*Microchiroptera*). Lze však předpokládat i výskyt řady dalších ZCHD živočichů, které nebyly zachyceny průzkumy provedenými v režii oznamovatele pro oznámení záměru ani pro dokumentaci EIA, např. čmeláků rodu *Bombus*, mravenců rodu *Formica* a mloka skvrnitého (*Salamandra salamandra*), jak mimo jiné dokládají vyjádření obdržena k dokumentaci. Konkrétně by u těchto druhů došlo k porušení zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje těchto zvláště chráněných živočichů (zásah do biotopu, odchyt a přemístění v rámci případných záchranných transferů, rušení, zraňování nebo usmrcování, ničení či poškozování vývojových stádií a jimi užívaných sídel).

- pro realizaci záměru je tedy nezbytné vydání výjimek ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů dle § 56 ZOPK

- dle § 56 odst. 2 ZOPK lze tyto výjimky povolit:

a) v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť,

b) v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku,

c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí,

d) pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu a pěstování nezbytných pro tyto účely, včetně umělého rozmnožování rostlin,

e) v případě zvláště chráněných druhů ptáků pro odchyt, držení nebo jiné využívání ptáků v malém množství.“

- v případě předmětného záměru lze o povolení výjimek dle § 56 ZOPK uvažovat pouze dle písm. c), konkrétně „z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru“

- vzhledem k tomu, že vyjádření k dokumentaci, průběh veřejného projednání dle § 17 i posudek dle § 9 zákona prokázaly, že realizace záměru není ve veřejném zájmu, není možné uvažovat o převaze veřejného zájmu na realizaci záměru nad zájmy ochrany předmětných ZCHD živočichů

- záměr není možné při respektování platné právní úpravy povolit s ohledem na § 2, § 3 a zejména § 6 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, nutné vydat nesouhlasné závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí dle § 9a zákona.

Předložený záměr byl vyhodnocen ve všech aspektech životního prostředí a byl shledán jako nepřijatelný, záměr zároveň nesplňuje legislativní požadavky na ochranu životního prostředí, z hlediska psychologického efektu ohrožuje veřejné zdraví a do území by přinesl zásadní negativní vlivy, které by byly v rozporu s požadavky trvale udržitelného rozvoje. Záměr není možné realizovat ani při nastavení podmínek pro eliminaci, resp. snížení negativních vlivů na jednotlivé složky životního prostředí, neboť sama podstata záměru je z hlediska vlivů na životní prostředí neakceptovatelná a nelze tedy vydat souhlasné závazné stanovisko.

Příslušný úřad se ztotožnil se závěry posudku.

Odůvodnění stanovených podmínek:

Vzhledem k nesouhlasnému závaznému stanovisku nebyly podmínky pro realizaci záměru stanoveny.

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví z hlediska jejich velikosti a významnosti:

Záměr byl posouzen z pohledu ovlivnění životního prostředí s použitím současných metod posuzování vlivů záměrů tohoto charakteru na životní prostředí. Byly posouzeny jednotlivé výstupy zamýšleného záměru na životního prostředí a charakter okolní krajiny, včetně její současné environmentální zátěže. Realizace záměru byla předpokládána ve 2 etapách a nebyla uvažována variantně.

Podstatou záměru „*Rekultivace prostoru bývalé cihelny Černolice*“ je uložení 212 000 m³, resp. 350 000 t, ostatních odpadů v prostoru vytěžených cihlářských hlín. Záměr je prezentován jako rekultivace prostoru dotčeného těžbou. Vzhledem k tomu, že od ukončení těžby uběhlo přibližně 100 let a celý prostor přímo dotčený těžbou je vymezen jako pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL) a proběhla v něm částečně přirozená renaturace sukcesními procesy, je rekultivace, tak, jak je v rámci záměru prezentována ve vztahu k životnímu prostředí výrazně negativní a v rozporu s veřejným zájmem.

Vlivy na ovzduší

Významný negativní vliv záměru na kvalitu ovzduší lze vyloučit. V předmětném území není dle map pětiletých klouzavých průměrů imisních koncentrací (2018-2022), publikovaných českým hydrometeorologickým ústavem, překračován žádný imisní limit. Pro účely zhodnocení vlivu provozu záměru na kvalitu ovzduší byla vypracována rozptylová studie (*Ing. J. Gresl, červen 2024*), která tvoří přílohu dokumentace. Z této studie vyplynulo, že vypočítané imisní příspěvky záměru nejsou na takové úrovni, aby mohlo jejich vlivem dojít k zásadnímu ovlivnění imisní zátěže v lokalitě, a to ani při zohlednění stávajícího imisního pozadí.

V průběhu realizace by nicméně bylo nutné počítat s určitým navýšením emisí prachu a plyných škodlivin v důsledku manipulačních prací a pojezdu vozidel po areálových a souvisejících komunikacích. Vlivy realizace záměru na kvalitu ovzduší by nicméně při dodržování základních opatření ke snižování prašnosti, kterými jsou především minimalizace spádové výšky, čištění vozidel a manipulačních ploch či redukce volnoběhu vozidel atd., bylo možno definovat jako dlouhodobé, přechodné a s lokálním dosahem, mírně negativní, nicméně akceptovatelné. V důsledku realizace záměru by nedošlo k překračování imisních limitů, tyto by byly i nadále s rezervou plněny.

Vlivy na klima

Významný negativní vliv na klima nebyl identifikován. Probíhající klimatické změny by mohly ztížit opětovné zalesnění alochtonního zemního tělesa nejasného materiálového složení, avšak pravděpodobně značně propustného pro vodu. Záměr je z pohledu vlivu na klima možno považovat za akceptovatelný.

Vlivy na akustickou situaci

Pro účely posouzení hluku generovaného záměrem v průběhu jeho realizace byla vypracována hluková studie, která tvoří přílohu dokumentace (*Ing. J. Gresl, červen 2024*). V rámci hlukové studie byly posouzeny stacionární zdroje hluku i hluk z dopravy. Významný negativní vliv záměru lze na základě výsledků výpočtů provedených v hlukové studii a s přihlédnutím ke stanovisku KHS vyloučit. V modelovém výpočtu stacionárních zdrojů hluku bylo uvažováno s nejméně příznivou kombinací provozu stavební mechanizace a maximální intenzitou související dopravy, vypočtené hodnoty tedy byly stanoveny na straně bezpečnosti. Na základě těchto výpočtů, se nejvyšší hodnoty

naměřené v referenčních bodech, které charakterizují nejbližší obytnou zástavbu pohybují v rozmezí 40 – 42,1 dB v obci Všenory a v rozmezí 28,7 - 36,3 dB v obci Černolice.

Z hlediska hluku z dopravy je příslušný hygienický limit 68 dB pro celou denní dobu ve všech referenčních bodech výpočtu charakterizující zástavbu podél předmětného úseku silnice III. třídy plněn s velkou rezervou. Realizace záměru by znamenala navýšení stávající hlukové zátěže podél dopravní trasy v úseku Řitka – Černolice o 0,0 až 1,2 dB v denní době na hodnoty v rozmezí 41,9 - 60,5 dB.

Záměr může být s ohledem na svůj charakter zdrojem vibrací. Dle dokumentace však nelze vibrace v období výstavby a provozu posuzovaného záměru s vlivem na statiku okolních budov (vzhledem ke vzdálenosti lokality záměru od okolních budov) očekávat.

Vliv realizace záměru na hlukovou situaci lze hodnotit jako mírně negativní, zákonné limity však budou splněny. Vlivy lze sumarizovat jako dlouhodobé (přes 10 let), přechodné s lokálním dosahem. Z hlediska vlivů záměru na hlukovou situaci lze záměr posoudit jako akceptovatelný.

Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví

Pro účely vyhodnocení vlivu záměru na obyvatelstvo a veřejné zdraví bylo zpracováno Hodnocení zdravotních rizik záměru (*dále jen „HIA“, RNDr. Skácel, CSc., 2024*). Na základě provedeného vyhodnocení odhadu zdravotních rizik je konstatováno, že realizace záměru v sobě nenese významně zvýšené zdravotní riziko pro obyvatele v okolí záměru. Nicméně je zároveň doporučeno provést v součinnosti s orgánem ochrany veřejného zdraví odpovídající terénní šetření charakterizující očekávaný vliv záměru na hlukovou situaci v dotčeném území a porovnat soulad s předpoklady výsledků akustického modelování, případně provést potřebná protihluková opatření. Souhrnně jsou identifikované změny zhodnoceny jako lokálně různorodé, související s umístěním zde trvale žijících obyvatel, což rozhodujícím způsobem ovlivňuje charakter a míru expozice. Z hlediska imisní situace není dle HIA v okolí záměru očekávána prokazatelná a společensky nepřijatelná změna současného stavu v osídlených oblastech.

Vlivy záměru na obyvatelstvo a veřejné zdraví byly shledány akceptovatelnými i krajskou hygienickou stanicí. Toto hodnocení se však týká kvantifikovatelných vlivů výstavby komunikace a záměrem generované dopravy, které mají stanoveny zákonné limity a bez jejich překročení nelze předpokládat významná negativní zvýšení rizika zdravotních účinků na veřejné zdraví ve vztahu k záměrem generovaným emisím hluku a znečišťujících látek.

Dle názoru příslušného úřadu i zpracovatele posudku však záměr vyvolá významné negativní vlivy psychologického rázu na obyvatelstvo, které nelze objektivně kvantifikovat a jejichž subjektivní vnímání může být napříč společností vykazovat výrazné odchylky. Toto tvrzení umocňuje skutečnost, že k záměru bylo doručeno 34 negativních vyjádření veřejnosti, petiční listiny s cca 700 podpisy i poměrně velká účast na veřejném projednání, kterého se zúčastnilo cca 120 osob. Orgán EIA shledává vliv na záměru na psychickou pohodu obyvatelstva jako významně negativní.

Vlivy na povrchové a podzemní vody

Z hlediska vlivů na povrchové a podzemní vody je spektrum možného ovlivnění poměrně široké, stejně tak jako míra nejasnosti možných účinků plynoucích z realizace záměru pro vodní prostředí. Problematická je např. otázka vlivu na hladinu podzemních vod, kdy v dokumentaci je uvedeno, že v důsledku realizace záměru dojde k mírnému navýšení hladiny podzemních vod a částečnému vyrovnání proudění. Stejně tak může však v souvislosti s výrazným navýšením terénu a materiálu použitého pro realizaci záměru celkově dojít spíše k prohloubení vzdálenosti hladiny podzemní vody od povrchu terénu, což by paradoxně mohlo vést ke snížení potenciálu hospodářského lesa v dotčeném území, jehož zvýšení je dle dokumentace hlavním cílem a smyslem záměru.

Další otázkou je rovněž retenční kapacita uloženého materiálu, jež bude ovlivněna jeho v současnosti neznámými charakteristikami, neboť nejsou identifikováni původci stavebního odpadu, který by měl být v lokalitě ukládán.

U povrchových vod lze ve Všenorském potoce zároveň očekávat možné ovlivnění jejich kvality v důsledku výluhu z ostatních odpadů, a to v závislosti na soudržnosti a stabilitě nového zemního tělesa případně i ovlivnění splachem jemnějších částic v důsledku vodní eroze, zejména pokud by se delší dobu nedařilo nové zemní těleso z pravděpodobně pro vodu značně propustných materiálů rychle zalesnit. Tyto vlivy nebyly v dokumentaci vyhodnoceny, a to i přesto, že území určené k navážení odpadů se nachází přímo nad vodním tokem. Obdobnou otázkou je rovněž vliv tohoto faktoru na podzemní vody, přičemž v obou případech může kvalitu vod ovlivnit i výluh z odpadu který nemá nebezpečné vlastnosti (změna chemismu vsakem přes tzv. inertní odpady ovlivní kvalitu vod jako kterákoliv hornina), dále např. vliv na periodické prameniště nebo možnost ohrožení Všenorského potoka erozními splachy z navezeného alochtonního zemního tělesa s nejasným povrchem bez humózního krytu a stabilizace kořeny atp. Na základě výše zmíněného rovněž může dojít k ovlivnění kvality vody ve studních, které slouží pro potřeby místních obyvatel.

Vliv na kvalitu podzemní vody i povrchové vody v dotčeném území může dále ovlivnit i případné havarijní znečištění či odpad nevhodný k plánovanému uložení. Rovněž zpracovatel posudku došel k závěru, že významné zvýšení hloubky hladiny podzemní vody (navážka až cca 10 m a zvýšení hladiny podzemní vody o max. cca 2 m) neumožní jakékoliv zlepšení stavu lesa. Navíc půjde o homogenní a stejnověký porost, tudíž jeho ekologická kvalita a mimoprodukční funkce významně klesnou. Z hlediska obou úhlů pohledů a se značnou mírou nejistoty, která je mimo jiné dána stupněm poznání a s ohledem na problematiku zpracovaných průzkumů, které byly vyhotoveny především pro účely kvantitativního ovlivnění podzemních vod (Hydrogeologické posouzení záměru a Inženýrskogeologické a hydrogeologické posouzení situace bývalé těžebny opuštěného hliniště, k.ú. Černolice) a prokazují pouze mírné zvýšení hladiny podzemní vody a její retenci v zemním tělese, přičemž např. zcela opomíjejí existenci závistského zlomového pásma orgán EIA konstatuje, že z hlediska vlivů záměru na povrchové a podzemní vody lze záměr na základě všech podkladů a možných rizik s ním spojených posoudit jako značně problematický. Záměr má s ohledem na svůj charakter a rozsah výrazný potenciál významně negativně ovlivnit podzemní i povrchové vody a tím i veškeré ekosystémy vázané na vodní prostředí.

Vlivy na půdy

Vlivy na půdu jsou v případě zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) lokální, dočasné a mírně negativní, neboť zábor ZPF je třeba pouze pro vybudování dočasné přístupové cesty pro navážení ostatních odpadů.

Z hlediska vlivů záměru na pozemky určené k plnění funkcí lesa (dále jen „PUPFL“) lze tyto jednoznačně označit za významně negativní a to i přes to, že v dokumentaci je mj. uvedeno, že *„současný stav území neumožňuje plnohodnotné plnění funkcí lesa, zejména tedy funkci hospodářskou“*. K této formulaci orgán EIA konstatuje, že z pohledu zákona č. 100/2001 Sb., není nikterak preferována hospodářská funkce lesa, neboť les má i mnoho jiných mimoprodukčních funkcí, jejichž význam je z pohledu možných vlivů na životní prostředí daleko hodnotnější a k plnění těchto funkcí není potřeba degradace stávajícího lesního ekosystému.

Ve vztahu k okolní krajině lze jmenovat např. funkci ekostabilizační, půdoochrannou, rekreační apod. Zásadním faktem ovšem zůstává, že realizací záměru by celkem cca 3,4 ha PUPFL přestalo plnit jakékoliv funkce lesa na dobu zavážení a ukládání stavebních odpadů, modelaci terénu a následného opětovného zalesnění dotčeného území. Řádově by se jednalo o mnoho let, kdy by dotčené pozemky z pohledu lesního zákona neplnily absolutně žádné funkce, vyjma prostoru pro ukládání inertních a obdobných materiálů, což ovšem nepředstavuje plnění funkcí lesa. Toto období by se ještě mohlo prodloužit v závislosti na skladbě ukládaných odpadů, kdy by mohlo dojít k vytvoření pro vodu propustného zemního tělesa s možnými nevhodnými vláhovými poměry.

Bez ohledu na výše zmíněné faktory, jejichž výčet není konečný, by přiblížení k současnému stavu i za předpokladu působení ideálních podmínek trvalo řádově nižší desítky let. V tomto odhadu tedy není uvažováno s dalšími proměnnými, které není možné vzhledem k dlouhodobému časovému horizontu přesně definovat, neboť předpokládaný průběh by mohly dále významně zhoršit např. probíhající klimatické změny, stresový faktor apod.

Vlivy na PUPFL lze bez pochyby označit jako významně negativní, dlouhodobé až trvalé, lokální a jejich působení nelze zabránit jinak, než odmítnutím předloženého záměru. Opoť deklarovanému zlepšení hospodářských funkcí lesa by velmi pravděpodobně došlo spíše ke zhoršení funkcí lesa i po realizaci záměru, protože by vzniklo alochtonní zemní těleso mocnosti až cca 10 m, které by bylo pravděpodobně jen obtížně zalesnitelné a jehož biologická a ekologická kvalita by se zřejmě nikdy nevyrovnala současné pestré mozaice biotopů ve vytěžené cihelně. Zamýšlenou rekultivací by došlo ke zničení dnes již rozmanitého funkčního ekosystému za doprovodu řady stresových faktorů pro místní obyvatele, zvířata i rostliny. V důsledku realizace záměru by zároveň došlo k zániku stávajícího členitého reliéfu terénu, který je z hlediska diverzity biotopů v lesích přínosný a poskytuje potřebnou variabilitu zástupcům rostlinné a živočišné říše, což jsou obecně známé fakty.

Mimo to záměr jako takový zároveň v dokumentaci nikterak odůvodněně nevyhodnocuje kvalitativní přínos pro PUPFL či ekosystémy po realizaci záměru. Kontroverzní je rovněž v dokumentaci uvedené tvrzení, že realizace záměru by se obešla bez dočasného odnětí z PUPFL. Proti této domněnce se ve svých vyjádřeních ostře ohradily všechny státní orgány ochrany lesa (KÚ, ORP, ČIŽP). V rámci veřejného projednání pak i osobně zástupce OSSL KÚ, neboť vynětí z PUPFL je vzhledem k charakteru záměru a platné legislativě (lesní zákon) nezbytné. Po dobu navážení odpadů a sesedání zemního tělesa by v souladu s lesním zákonem dotčené části pozemku nemohly plnit žádné funkce lesa.

Orgán státní správy ochrany lesů, příslušný k vydání závazného stanoviska ve smyslu ust. § 14 odst 2 lesního zákona ve svém vyjádření k dokumentaci uvádí, že záměr je v přímém střetu se zájmy na zachování lesa a ochranou jeho funkcí, neboť v důsledku navážky na lesní půdu by zcela jistě nedošlo k posílení a zlepšení schopnosti dotčených částí pozemku plnit funkce lesa, neboť les se zde aktuálně nachází a své funkce plní, ale spíše naopak. Rovněž upozorňuje na stabilitu násypových svahů, kdy v důsledku záměru bude docházet k erozi povrchu a posunu navážky dále po svahu, čímž může dojít k ovlivnění dalších níže položených lesních porostů, ale také nemovitostí a vodního toku. Závěrem je uvedeno, že záměr je neslučitelný se zájmy chráněnými lesním zákonem a nelze s ním souhlasit. V tomto duchu se dále rozsáhle vyjádřila Česká inspekce životního prostředí a Orgán státní správy lesů MěÚ Černošice.

Rovněž zpracovatel posudku je přesvědčen, že významné zvýšení hloubky hladiny podzemní vody (navážka až cca 10 m a zvýšení hladiny podzemní vody o max. cca 2 m) neumožní jakékoliv zlepšení stavu lesa. Navíc půjde o homogenní a stejnověký porost, tudíž jeho ekologická kvalita a mimoprodukční funkce významně klesnou.

Vlivy realizace záměru na PUPFL lze celkově zhodnotit jako neakceptovatelné, s významně negativními vlivy na stávající lesní ekosystém a na něj vázané druhy fauny a flory.

Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje

Vlivy záměru na horninové prostředí a přírodní zdroje lze kromě vlivů na půdy řešené výše očekávat v poměrně rozsáhlé změně horninového prostředí v dotčeném území. Tyto vlivy v dokumentaci nebyly vůbec vyhodnoceny. V závislosti na složení zemního tělesa, tedy konkrétních vlastností navezených odpadních zemín, by tyto vlivy mohly nabývat různé kvality. Vzhledem k tomu, že nelze předpokládat navezení autochtonních cihlářských hlín či zemín s velmi podobnými vlastnostmi, lze očekávat spíše vlivy mírně negativní, trvalé a lokální.

V souvislosti s realizací záměru nebude zasahováno do dobývacích prostorů, chráněných ložiskových území a do území bilancovaných výhradních a nevyhrazených ložisek dle zákona č. 44/1988 Sb., horní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Významný negativní vliv realizace záměru na přírodní nerostné zdroje lze vyloučit.

Vlivy na biodiverzitu, faunu, flóru a ekosystémy

Vlivy realizace záměru na biodiverzitu, faunu a flóru dotčeného území lze v negativním slova smyslu označit rovněž za zcela zásadní. V několikaletém období navážení odpadů a jejich samovolného sesedání by biodiverzita a obecně přítomnost jakékoliv fauny a flóry v řešeném území byla víceméně

zanedbatelná a pro organismy, které by se mohly toto území snažit osídlit během navážení opadů, by mohlo jít často spíše o ekologickou past. Negativní vlivy na biodiverzitu generuje i samotná podstata záměru, neboť nelze očekávat, že řízená lesnická rekultivace povede z hlediska biodiverzity k lepším výsledkům než renaturace prostředí přirozenou sukcesí. Po realizaci záměru by v současnosti relativně pestrá mozaika biotopů různého stáří nahradil stejnověký les. To ovšem pouze za předpokladu, že by se těleso alochtonních a pravděpodobně značně propustných odpadních zemin podařilo úspěšně zalesnit dle předpokladů oznamovatele a v kontextu probíhajících klimatických změn.

Pro vyhodnocení vlivu záměru na ochranu přírody a krajiny, bylo zpracováno hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny podle § 67 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. (*RNDr. F. Bárta, srpen 2024*), které shledalo realizaci záměru v daném území jako proveditelnou. Ke způsobu provedení vyhodnocení byla doručena řada negativních vyjádření ze strany odborné veřejnosti, místních obyvatel i některých státních orgánů, chránících zájmy ochrany přírody. Negativně se k obsahu a závěrům hodnocení staví rovněž zpracovatel posudku, jenž mimo jiné vyzdvihuje nedostatečné, popř. úplnou absenci vyhodnocení vlivů na floru a další dotčené zájmy dle zákona č. 114/1992 Sb., zejména volně žijící ptáky, VKP (les a vodní tok) a přírodní park Hřebeny. Či možné nepřímé vlivy záměru zejména na Všenorský potok, který je biotopem raka kamenáče (splachy, ovlivnění kvality vody).

Orgán EIA konstatuje, že charakter záměru v sobě nese naprostou degradaci druhové rozmanitosti daného území, kdy ani po dokončení ukládání odpadu a zalesnění jeho povrchu nelze očekávat návrat k úrovni biodiverzity současného členitého terénu dotčeného území.

Z hlediska vlivů záměru na biodiverzitu, faunu, flóru a ekosystémy lze záměr posoudit jako neakceptovatelný, neboť neexistuje převažující veřejný zájem, který by umožnil porušení ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů, kterým záměrem přímo dotčené území poskytuje vhodný biotop. Naopak je zejména z vyjádření k dokumentaci a z průběhu veřejného projednání zřejmé, že realizace záměru je v rozporu s veřejným zájmem. Tento pohled je doložen i vyjádřením ze strany příslušného orgánu státní správy, tedy Krajským úřadem Středočeského kraje, Orgánem ochrany přírody.

Významné negativní vlivy záměru na biodiverzitu, floru, faunu a ekosystémy jsou neakceptovatelné.

Vlivy na krajinu a ekologické funkce krajiny

Vliv záměru na krajinu a ekologické funkce krajiny by byl po dobu realizace záměru zcela zásadní, neboť by došlo k několikaletému odlesnění dotčeného území, za účelem zavážení plně renaturalizovaného území bývalé cihelny stavebními odpady. Po realizaci záměru je vliv obtížně predikovatelný, neboť je odvislý od mnoha proměnných, jak již bylo zmíněno výše. Nejistý je rovněž vliv na krajinný ráz, jehož vnímání je do určité míry značně subjektivní. Dokumentace v rámci analýzy viditelnosti hodnotí tento faktor jako bez vlivu a dále uvádí, že v případě předpokládaného ponechání lemových stromů kolem pozemku parc. č. 305/42 je prakticky vyloučena možnost, že by byla plocha rekultivace v dálkových pohledech z vyhlídkových bodů viditelná. S tímto tvrzením pak dle zpracovatele posudku zcela nekoresponduje hmota nově navezeného tělesa (definovaná např. v příloze č. 9 dokumentace). Pokud zcela oprávněně dále uvažujeme s možnými nevhodnými vláhovými poměry a probíhajícími změnami klimatu, v důsledku kterých je reálná hrozba, že by v dotčeném území nedocházelo k uspokojivé obnově lesního porostu, mohlo by dojít k trvalým významným vlivům na krajinný ráz celého údolí Všenorského potoka. Současně je však důležité zmínit, že díky celkové ekologické stabilitě okolní krajiny by nedošlo k ohrožení širších krajinných vazeb. Zároveň však nelze předpokládat, že by negativní vlivy záměru na krajinu a její ekologické funkce byly vyváženy pozitivními vlivy záměru, jak je bez bližšího odůvodnění tvrzeno v dokumentaci.

Rovněž nelze souhlasit s tím, že záměr nebude mít významný vliv na ekologické funkce krajiny. Tyto funkce budou na vyšší jednotky let až nižší desítky let zásadně omezeny až znemožněny. A i po realizaci záměru lze očekávat významný pokles ekologických funkcí krajiny v území dotčeném navezením až cca 10 m mocného tělesa odpadních zemin.

Další otázkou je rovněž vliv záměru na přírodní park Hřebený, který prochází dotčeným územím. V dokumentaci je vliv záměru na přírodní park hodnocen jako okrajový, kdy realizace záměru nebude mít vliv na hodnoty chráněné přírodním parkem. V nařízení Středočeského kraje 4/2009 je oproti tomu uvedeno, že: „(1) Přírodní park Hřebený (dále jen „přírodní park“) se zřizuje z důvodu zachování krajinného rázu zalesněné pahorkatiny, zejména s lesními komplexy s částmi přírodě blízkých bučin a smíšeného lesa s rozptýlenými věkovitými stromy na charakteristickém geologickém podloží, s významnými přírodními a estetickými hodnotami a s řadou kulturně historických památek“. V Čl. 2 „Podmínky ochrany přírodního parku“ se pak mimo jiné píše: „(2) V souladu s § 12 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. stanovuje Rada Středočeského kraje omezení využití území následovně. Jen se souhlasem orgánu ochrany přírody a krajiny lze z důvodu zajištění ochrany přírodního parku provádět na jeho území následující činnosti a zásahy, které by mohly mít za následek poškození nebo narušení krajinného rázu: d) provádět terénní úpravy, navážky a zemní práce mimo zastavěná území sídelních celků“.

Zcela nepochybně dojde během realizace záměru a po desítky let po jeho ukončení, tedy po slehnutí navezeného odpadu a po lesnické rekultivaci tělesa navezených odpadních zemin, ke značnému snížení kvality prostředí bývalé cihelny. A to jak z pohledu krajinného a biologického, tak i z hlediska rekreačního. Navíc je velmi nepravděpodobné, že nové biotopy a nový reliéf budou krajinářsky, biologicky či rekreačně hodnotnější než současné převážně přirozeně naturalizované prostředí bývalé cihelny.

Na základě všech výše zmíněných faktorů a neprokázanému přínosu záměru oproti současnému stavu hodnotí orgán EIA s ohledem na kumulaci a vratnost vlivů, vlivy na krajinu a její ekologické funkce jako významně negativní, a to minimálně po dobu několika desetiletí.

Vlivy na ZCHÚ a soustavu NATURA

Realizace záměru nepředstavuje žádné hodnotitelné vlivy na lokality soustavy Natura 2000 či zvláště chráněná území. Významný negativní vliv záměru na zvláště chráněná území lze vyloučit. Lokality Natura 2000 nebudou realizací záměru negativně ovlivněny.

Z hlediska vlivů záměru na lokality Natura 2000 a zvláště chráněná území lze tedy záměr posoudit jako akceptovatelný.

Vlivy na hmotný majetek, kulturní památky, architektonické a archeologické aspekty

Kulturní a historické památky podléhající ochraně dle zák. č. 20/1987 Sb. v platném znění nebudou posuzovaným záměrem přímo dotčeny. Vlivy záměru na kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů lze označit za dočasné (po dobu realizace záměru) a pravděpodobně zanedbatelné.

Z hlediska možných vlivů na hmotný majetek může záměr negativně ovlivnit především zastavěné i nezastavěné pozemky chatové osady v ulici Na Cihelně, kdy vlastní práce spojené s rekultivací mají probíhat na samé hranici těchto pozemků. Tento vliv může být ještě umocněn v důsledku vodní a větrné eroze.

Vlivy na odpady

Problematická může být retenční kapacita uloženého materiálu, u nějž bude záležet na jeho charakteristikách. Ty však nejsou známy, protože nejsou známy zdroje stavebního odpadu, který by měl být v lokalitě ukládán. Tyto odpady mohou dále ovlivnit např. chemické složení podzemní vody i povrchové vody v případě uložení nevhodných odpadů by mohlo dojít i k případnému havarijnímu znečištění.

Přeshraniční vlivy

Vzhledem k charakteru záměru, jeho lokalizaci a údajům o vlivech záměru na životní prostředí a veřejné zdraví shromážděných v rámci posuzování podle zákona je zřejmé, že problematika přeshraničních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je v případě posuzovaného záměru bezpředmětná. Se záměrem nejsou spojeny vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví přesahující hranice České republiky.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí:

Technické řešení záměru je nedostatečně popsáno z hlediska odpadních zemín vhodných pro rekultivaci území. V dokumentaci je uvedeno, že budou střídány zeminy méně a více propustné a ty budou svahovány směrem od Všenorského potoka. Celkové složení nového zemního tělesa je však značně nejisté. Logisticky je technické řešení záměru navrženo vhodně (dočasná přístupová cesta, trasa s nejmenšími dopady na ŽP apod.)

Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí:

Dokumentace EIA uvádí jedinou variantu. Tato varianta je porovnána s nulovou variantou (nerealizace stavby). Realizace záměru vnáší do území významné negativní vlivy, jejichž míra je vyhodnocena jako zcela zásadní, neakceptovatelná a v rozporu s veřejnými zájmy.

Celkové hodnocení procesu posuzování vlivů na životní prostředí:

- Dne 02.12.2024 byla na Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „KÚ“) předložena dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace“).
- Dne 16.12.2024 byla KÚ rozeslána dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům k vyjádření dokumentace zpracovaná RNDr. Oldřichem Vackem CSc., autorizovanou osobou dle § 19 zákona (autorizace č.j. 7269/1089/OPVŽP/02).
- K.Ú. pověřil zpracováním posudku Ing. Pavla Obrdlíka, autorizovanou osobu dle § 19 zákona (autorizace č.j. 3108/479/OPV/93).
- Dne 20.07.2025 obdržel KÚSK zpracovaný posudek EIA dle § 9 zákona.

Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zčásti nebo zcela zahrnuta:**Dotčené územně samosprávné celky:**

Středočeský kraj, vyjádření k dokumentaci ze dne 09.01.2025, č.j. 004220/2025/KUSK,

Obec Černolice, vyjádření k dokumentaci č.j. 24/2025 OU, doručeno pod č.j. 005732/2025/KUSK dne 13.01.2025,

Obec Všenory – zastupuje JUDr. Tomáš Sokol, vyjádření k dokumentaci doručeno pod č.j. 005345/2025/KUSK dne 13.01.2025,

Obec Řitka, vyjádření k dokumentaci č.j. 491/2024, doručeno pod č.j. 005575/2025/KUSK dne 13.01.2025 a doplněné vyjádření č.j. 491/2024, doručeno pod č.j. 007537/2025/KUSK dne 15.01.2025,

Územně samosprávné celky:

Město Dobřichovice, vyjádření k dokumentaci č.j. 2490/2024/TA-2, doručeno pod č.j. 005611/2025/KUSK ze dne 13.01.2025,

Dotčené správní orgány:

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, vyjádření k dokumentaci ze dne 15.01.2025, č.j. 006737/2025/KUSK,

Městský úřad Černošice, Odbor životního prostředí, č.j. MUCE 5073/2025 OŽP/L/Ur, doručeno pod č.j. 004806/2025/KUSK, dne 10.01.2025,

Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Praha, vyjádření k dokumentaci č.j. ČIŽP/41/2025/863, doručeno pod č.j. 022873/2025/KUSK, dne 03.02.2025 (doručeno na vyžádání KUSK),

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze — územní pracoviště Praha-východ a Praha-západ, vyjádření k dokumentaci č.j. KHSSC 84810/2024, doručeno pod č.j. 000475/2025/KUSK, dne 02.01.2025,

Povodí Vltavy, státní podnik – závod Berounka, vyjádření k dokumentaci č.j. PVL-988/2025/340/Ro, doručeno pod č.j. 003355/2025/KUSK, dne 08.01.2025.

Dotčená veřejnost:

Spolky:

ZO ČSOP ARCHA ČERNOLICE, vyjádření k dokumentaci ze dne 10.01.2025, č.j. 004813/2025/KUSK,

Spolek osada Potoky III – Na Cihelně z.s., vyjádření k dokumentaci ze dne 11.01.2025, č.j. 004874/2025/KUSK,

Okrasně muzický spolek černolický, vyjádření k dokumentaci ze dne 13.01.2025, č.j. 005519/2025/KUSK,

Na jedné vlně, z. s., vyjádření k dokumentaci ze dne 13.01.2025, č.j. 005860/2025/KUSK,

Jezdecký klub Norma z. s., vyjádření k dokumentaci ze dne 14.01.2025, č.j. 006684/2025/KUSK,

Spolek Černolice z.s., vyjádření k dokumentaci ze dne 14.01.2025, č.j. 006675/2025/KUSK,

Veřejnost:

34 vyjádření fyzických osob: K.H., J.B., V.L., T.J., M.J., L.Z., J.M., M.D., J.G., K.R., A.R., J.P., R.T., V.K., M.M., M.P. O.V., I.K., E.K., R.P., P.M., V.L., J.M., M.V., G.K., J.H., J.J., M.D., J.L., K.T., J.M., O.V., I.K., M.D.

Hromadný nesouhlas se záměrem – podpisové archy s podpisy cca 700 občanů, doručeno dne 14.01.2025 pod č.j. 006277/2025/KUSK,

Vyjádření lékařů MihuMed a dalších – doručeno dne 14.01.2025 pod č.j. 006610/2025/KUSK.

Vypořádání vyjádření k dokumentaci (Vyjádření jsou ve většině případů zkrácena, jejich podstata však zůstává zachována; celé znění obdržených vyjádření je součástí přílohy ke stanovisku):

1. Územní samosprávné celky

Středočeský kraj

Středočeský kraj nesouhlasí s dokumentací k záměru „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“ a s ohledem na neprůkaznost dokumentace, resp. na chyby v ní, týkající se zejména hluku, polétavého prachu a posouzení jejich vlivu na lidské zdraví mj. i v důsledku faktického užívání části přilehlých nemovitostí k bydlení, požaduje vrácení dokumentace jejímu zpracovateli k přepracování.

Vypořádání:

Příslušný úřad se neztotožnil s požadavkem Středočeského kraje, neboť vrácení dokumentace považuje vzhledem k charakteru záměru a jím generovaných vlivů za nadbytečné.

Obec Černolice

Obec konstatuje, že záměr „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“ (dále také „Záměr“) není projekt rekultivace ale projekt na deponii odpadního materiálu s výrazným vlivem na obyvatele obce a životní prostředí, a proto obec Černolice jako dotčený územní samosprávný celek (dále „Obec“) se „Záměrem“ zásadně nesouhlasí a požaduje jeho zamítnutí. Realizace Záměru by zcela jistě působila zcela negativně na dotčené území, jakož i na jeho širší okolí. Toto vyjádření podává Obec rovněž s vědomím ust. § 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, dle něhož Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

Ve svém vyjádření dále uvádí, že nebyly splněny požadavky, které obec zaslala v rámci zjišťovacího řízení k předmětnému záměru. Jedná se o tyto požadavky (podrobněji viz přílohy stanoviska):

- Požadavek na zpracování odpovídající hlukové a rozptylové studie s posouzením vlivu na obyvatelstvo.
- Zpracování hodnocení rizika ukládání odpadu v dané lokalitě (§6 odst. 6 vyhl. 273/2021 Sb.), a to pro každý typ ukládaného odpadu vymezeného v daném oznámení.
- Požadavek, jak bude prakticky prováděno přebírání odpadů určených k rekultivaci od jednotlivých původců a zejména jakým způsobem a v jaké frekvenci bude prováděna jejich analytická kontrola.
- Předložení návrhu Provozního řádu.
- Popis řešení nakládání se staršími odpady, které se v Cihelně historicky nachází.
- Přepočet vlivu dopravy dle skutečné nosnosti silnice III/11510 od obce Řitka do Černolic.
- Detailní a přesný popis geologických a hydrogeologických poměrů v lokalitě.
- Popis řešení rizika možných indukovaných svahových deformací na hraně údolí Všenorského potoka.
- Hydrogeologický posudek vyvracející možnost kontaminace vody Všenorského potoka.
- Zdůvodnění umístění záměru v přírodním parku Hřeben v rozporu s cílem ochrany životního prostředí tímto parkem chráněného.
- Zhodnocení vlivu Záměru na živočichy a rostliny v daném území.
- Použití nevhodné větrné růžice pro prachovou studii a vynechání lokalit (domů a pozemků) v místě záměru z hodnocení vlivu na obyvatelstvo.

Nové připomínky obce Černolice:

Pokud nebude Záměr rovnou zcela zamítnut, pak má Obec na základě prostudování dodané dokumentace EIA tyto další připomínky k uvedenému záměru:

- Posouzení nulové varianty – požaduje zpracovat a posoudit „Nulovou variantu“, neboť v dokumentu vůbec není zmíněno to, že „samovolná sukcese“ tedy samovolná rekultivace uvedeného pozemků probíhá již více než 120 let. Nikde není studií doloženo, že tato rekultivace je nedostatečná. Pokud je na uvedeném pozemku „nevhodný smrkový porost“ jistě může být nahrazen výsadbou vhodnějšího porostu, který lépe odpovídá dané lokalitě.
- Problematika rekultivačních odpadů – požaduje doplnění popisu kontrolního procesu o postupy zahrnující průběžné i jednorázové (náhodné) odběry kontrolních vzorků odpadů na lokalitě a jejich archivaci (pro případné kontrolní analýzy) jak u provozovatele zařízení, tak u Obce.
- Územní systém ekologické stability – požaduje posouzení dle nové dokumentace, neboť byl vymezen plán nového průběhu koridoru, tudíž značná část záměru a příjezdové cesty jsou přímo v nadregionálním koridoru NK K56MH/RC1400-06 a dále celý okraj uvedené lokality zasahuje do lokálního biocentra IP CE267. Při realizaci záměru tedy dojde k úplnému přerušení výše uvedeného biokoridoru a znemožnění migrace zvířete což je v rozporu se zákonem.
- Vliv na veřejné zdraví – požaduje zahrnutí trvale obývaných objektů v rekreační oblasti Na Cihelně mezi referenční body hodnocení vlivů na veřejné zdraví.

- Doložení aktuálních stanovisek orgánů ochrany přírody – požaduje doložení aktuálních stanovisek AOPK a ČIŽP.

Záměr je v dotčeném území nepřijatelný a není možné jej doporučit k realizaci, a proto Obec navrhuje, aby nadepsaný správní orgán vydal k záměru „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“ nesouhlasné závazné stanovisko.

Vypořádání:

Požadavku DÚSC bylo vyhověno vydáním nesouhlasného závazného stanoviska EIA.

Obec Všenory

Část I.

1) Obec Všenory jako dotčený územní samosprávný celek (dále „Obec“) se záměrem „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“ (dále také „Záměr“) **zásadně nesouhlasí, důvody jsou následující:**

2) Realizace Záměru by zcela jistě působila zcela negativně na dotčené území, jakož i na jeho širší okolí. Toto vyjádření podává Obec rovněž s vědomím ust. § 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, dle něhož *Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.*

3) **Záměr je v rozporu s veřejným zájmem zejména na ochranu přírody a krajiny** (ale i např. na ochranu veřejného zdraví) a je způsobilý znečistit a poškodit životní prostředí. Naopak ve veřejném zájmu je, aby Záměr nebyl realizován. Jeho realizaci by bylo podstatně zasaženo do potřeb a zájmů občanů Obce i rekreatantů (chatařů) či pouhých návštěvníků (turistů), kteří budou obtěžováni průvodními jevy realizace Záměru nad míru přiměřenou místním poměrům. Podstatně bude omezeno rovněž obvyklé užívání nemovitostí v bezprostředním i širším okolí Záměru. Tím by došlo i k jejich znehodnocení, tedy zásahu do ústavně chráněného vlastnického práva majitelů nemovitostí.

4) Realizace Záměru by rovněž citelně zasáhla a omezila rozvoj Obce, když Záměr by kromě jiného zatížil Obec imisemi po déle než jednu dekádu, což je způsobilé snížit zájem veřejnosti a rovněž i investorů o tuto oblast, hrozil by odliv turistů, chatařů, ale i místních obyvatel, kterým se z důvodu realizace Záměru výrazně zhorší podmínky pro život či trávení volného času. Místo ztratí svou atraktivitu a genius loci a obecné vlastnosti, pro které bylo a v současnosti je vyhledávaným místem pro život a trávení volného času. Zásadní odpor veřejnosti proti Záměru ztělesňuje petice proti realizaci záměru Rekultivace bývalé cihelny se 70 listy podpisových archů.

5) Dokumentace vlivů záměru Rekultivace bývalé cihelny Černolice vč. příloh (dále „dokumentace“) je vnitřně rozporná, nejednoznačná a neurčitá, obsahuje chyby a nepřesnosti (vč. nedokončených vět, v důsledku kterých některé pasáže dokumentace nedávají smysl. Chyby jsou i v číslech zákonů a jiné podstatné chyby s možným vlivem na (ne)přezkoumatelnost dokumentace) a její závěry stran vlivů na jednotlivé složky životního prostředí jsou jako celek zcela zjednodušující, nepřesvědčivé až pochybné. Předmětný Záměr je v dotčeném území nepřijatelný a není možné jej doporučit k realizaci, a proto Obec z níže konkrétně uvedených důvodů (mimo jiné) **navrhuje, aby nadepsaný správní orgán vydal nesouhlasné závazné stanovisko.**

6) Z dokumentace je rovněž patrná jistá míra disrespektu jak k vyjádřením dotčených orgánů, tak ostatních subjektů vč. spolků a veřejnosti, tak i k pokynům Krajského úřadu Středočeského kraje jako příslušného úřadu obsaženým v Závěru zjišťovacího řízení ze dne 25.4.2023, č.j. 034100/2023/KUSK, sp. zn. SZ_034100/2023/KUSK/55, když řada z nich je v dokumentaci ignorována.

7) Dokumentace nesplňuje ani zákonné náležitosti stanovené zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (dále „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“). Již v této fázi nutno poukázat i na skutečnost, že Záměr je patrně v rozporu i s územním plánem obce Černolice (i když dokumentace na str. 20 nepodloženě tvrdí opak), když pozemek parc. č. 305/42 v k. ú. Černolice, na kterém má být skládka odpadu dle Záměru realizována, se podle platného územního plánu Černolice nachází v nezastavěném území v ploše využití NL – plochy lesní, když gros záměru představované právě skládkou odpadu nelze podřadit pod hlavní ani

přípustné využití těchto ploch stanovené územním plánem. Celý Záměr je pak v rozporu se zákonem č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon) a zákonem č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v obou případech jde Záměr přímo proti jejich účelu definovanému v ust. § 1 obou zmíněných zákonů. A současně je Záměr v rozporu se základními principy ochrany přírody a krajiny. Ve svých důsledcích by realizace Záměru byla hrubým zásahem do ústavního práva obyvatel Obce a zřejmě i obyvatel dalších obcí, chráněného čl. 35 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

8) Uvažovaná realizace záměru Rekultivace bývalé cihelny Černolice je z racionálního pohledu zcela zbytečná a postrádá praktický smysl, jejím jediným důsledkem bude nepříznivé působení na životní prostředí jako celek, na faunu i floru a místní do jisté míry unikátní ekosystém vzniklý přirozeným přírodním procesem. Nutno zdůraznit, že přirozená sukcese (trvající cca 100 let, resp. od skončení těžby), ke které v místě uvažovaného Záměru došlo a dále samovolně probíhá, je rovnocennou (ne-li lepší) formou obnovy narušené krajiny po povrchové těžbě a přispívá k větší ekologické stabilitě krajiny a přírodní rozmanitosti než lidský zásah. Současný lesní porost bezpečně chrání území před vodní a větrnou erozí, přičemž tato ochrana by vymýcením lesa pominula. Je obecně známo, že na plochách ponechaných právě přirozené sukcesi vznikají biologicky cenná stanoviště. Rekultivaci bývalé cihelny Černolice tak již provedla sama příroda dlouhodobým přirozeným procesem s velmi zdařilým výsledkem, místo je ustáleno a je příznivé pro další rozvoj fauny i flory (vč. chráněných druhů, kterým se zde daří), která se zde samovolně utvořila a dále utváří. Není třeba žádného rekultivačního zásahu člověka, když naopak lze mít za to, že lidská činnost (nadto v podobě posuzovaného Záměru) životní prostředí poškodí.

Část II.

Upozorňuje, že oznamovatel nepředložil redukovanou variantu, jak mu uložil ZZŘ. Dále upozorňuje na určitou zmatečnost oznamovatele v popisu variant a konstatuje, že to, že zůstala zachována kubatura/tonáž uložených odpadů, „koresponduje s vyjádřeními některých subjektů, že pravým důvodem Záměru není rekultivace, nýbrž ukládka určitého množství odpadu.“

Dále upozorňuje na:

- nedostatečnost vypořádání vyjádření k oznámení a blíže ji komentuje
- porušování zákona o účetnictví, kdy oznamovatel dlouhodobě nezveřejňuje účetní závěrky, a obává se, že bude zákonné povinnosti spíše porušovat i při realizaci záměru
- vhodnost vzhledem ke komplexní netransparentnosti oznamovatele „již v tento moment zvážit aplikaci institutu záruky za splnění povinnosti, a to v dostatečné výši vzhledem k zajišťované povinnosti a hodnotě prostředí ohroženého předmětným Záměrem“
- nesrovnalosti v údajích o generované dopravě
- negativní dopady na hlukovou a imisní situaci v málo zatížené lokalitě
- nejasnost ohledně navážených odpadů a jejich vlastností
- negativní dopady dopravy spojené s budováním dočasné cesty
- nerealističnost předpokladu časové dotace nasazení buldozeru a válce
- nesprávný postup při hodnocení hygienických limitů u staveb k rodinné rekreaci
- nezákonné obtěžování sousedních pozemků v ulici Na Cihelně
- negativní dopady záměru na krajinný ráz a funkce lesa
- nebezpečí eroze v případě realizace záměru
- rizika pro kvalitu podzemní vody (studny) a vody ve Všenorském potoce
- rozpor s ochrannými podmínkami přírodního parku Hřebený a dopad na migraci zvěře
- nedostatečnosti v provedení posouzení vlivů záměru zejména v případě fauny a flóry a biologických průzkumů

Část III.

Záměr je v dotčeném území nepřijatelný a není možné jej doporučit k realizaci, a proto Obec navrhuje, aby nadepsaný správní orgán vydal k záměru „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“ nesouhlasné závazné stanovisko.

Vypořádání:

Požadavku DÚSC bylo vyhověno vydáním nesouhlasného závazného stanoviska EIA.

Obec Řitka (doplněné vyjádření)

Obec Řitka vyjádřila nesouhlas se záměrem, zejména s rozsáhlým kácením a ukládáním stavebních odpadů vysokých kubatur. Záměr považuje za neproveditelný. Zároveň zpochybňuje nezbytnost a vhodnost navrhované rekultivace. Obec se záměrem nesouhlasí z těchto důvodů:

- Bezpečnost dopravy na silnici III/115110
- Nedostatečná kapacita na výjezdu z Řitky a rozporné údaje o intenzitě dopravy generované záměrem
- Riziko poškození vodovodu
- Dopady dopravy na veřejné zdraví a pohodu obyvatel Řitky

Vypořádání:

Požadavku DÚSC bylo vyhověno vydáním nesouhlasného závazného stanoviska EIA.

Město Dobřichovice

Město Dobřichovice jako obec dotčená případnou realizací záměru popsaného v dokumentaci nesouhlasí s realizací záměru „Rekultivace prostoru bývalé cihelny Černolice“ v k. ú. Černolice.

Město trvá na svých připomínkách zaslaných v rámci zjišťovacího řízení záměru „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“ dne 12.4.2023 pod č.j. 546/2023/ST.

Vypořádání:

Požadavku bylo vyhověno vydáním nesouhlasného závazného stanoviska EIA.

2. Dotčené správní orgány

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství

- **Z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Ing. A. Štásta, l. 910)**

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen Krajský úřad), jako orgán ochrany přírody podle ustanovení § 77a odst. 3 a následujících zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) sděluje, že z hlediska zvláště chráněných území (přírodní rezervace, přírodní památky a jejich ochranná pásma) a z hlediska zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů **má** k předkládané dokumentaci následující **připomínky**:

Z hlediska zvláště chráněných druhů **Krajský úřad**, na základě přiloženého hodnocení vlivů záměru na zvláště chráněné druhy ve smyslu ust. § 67 zákona (RNDr. František Bárta, 25. srpna 2024), **upozorňuje, že záměr bude vázán na výjimku** z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů dle ust. § 56 zákona. V tomto případě je možno výjimku udělit, pouze pokud jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, v konkrétních případech stanovených § 56 odst. 1 a 2 zákona. Krajský úřad předběžně upozorňuje, že **předmětný záměr**, vzhledem k jeho charakteru (zejména plošnému ukládání velkého množství inertních zemin a dalších odpadů v průměrné výšce přes 6 m) a k jeho deklarovanému účelu zlepšení hospodářských funkcí stávajícího lesa, kterého by zřejmě bylo

možno dosáhnout i zásahy o výrazně menší intenzitě, **obsahově nenaplňuje dikci výše citovaných ustanovení pro povolování výjimek.**

Krajský úřad jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 77a odst. 4 písm. o) zákona sděluje, že v souladu s ust. § 45i zákona **již byl vyloučen významný vliv** předloženého záměru, samostatně i ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi, na předměty ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí v působnosti Krajského úřadu stanoviskem č.j. 153312/2022/KUSK ze dne 20. 12. 2022 a toto stanovisko **zůstává nadále v platnosti.**

Odůvodnění stanoviska: Zvláště chráněná území v gesci Krajského úřadu se v místě ani v blízkosti záměru nenacházejí. Na základě zjištěného konfliktu záměru se zákonem stanovenými podmínkami ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů bylo zpracováno hodnocení vlivů záměru, Krajský úřad upozorňuje na zákonem stanovené podmínky pro udělování výjimek z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů.

Oproti předchozímu posouzení nebyly provedeny žádné úpravy záměru, které by mohly být významné z hlediska jeho vlivu na soustavu Natura 2000.

- **Z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů**
(Ing. J. Vlková, l. 522)

Z hlediska kvality ovzduší má být záměr situován v lokalitě, kde není dle map pětiletých klouzavých průměrů imisních koncentrací (pětiletý průměr 2018–2022), publikovaných Českým hydrometeorologickým ústavem, překračován žádný imisní limit.

Vzhledem k charakteru záměru je nutné, aby se provozovatel důsledně věnoval omezování emisí tuhých znečišťujících látek na všech místech a při všech operacích, kde dochází k jejich emisím, především pak při manipulaci s materiálem a při pojezdu vozidel po areálových a souvisejících komunikacích. V místě manipulace s materiálem proto budou prováděna taková preventivní opatření, aby nemohlo docházet ke zvýšené prašnosti při vykládce vozidel a při pojezdu vozidel uvnitř areálu, tj. zejména pravidelné čištění a kropení souvisejících komunikací a manipulačních ploch. Kola nákladních automobilů musí být před výjezdem z areálu očištěna. Volnoběhy nákladních automobilů a stavebních strojů budou redukovány na minimum. Rychlost pojezdu techniky a vozidel v areálu bude snížena na minimum. Při dopravě materiálů, které by mohly při přepravě z korby nákladního automobilu prášit, je třeba korbu překrýt plachtou nebo materiál zvlhčit. Při nakládce a vykládce budou minimalizovány spádové výšky. U deletrvajících etap nebude prováděna odkrývka celého povrchu najednou. Plochy, které jsou určené k následným vegetačním úpravám, budou osázeny co nejdříve po dokončení prací tak, aby nová vegetace byla co nejrychleji půdokryvná. Tam, kde není možné vysadit vegetaci, požadovat použití jutového plátna, mulče, či aplikaci jiných řešení pro zvýšení soudržnosti povrchu.

Z předložené rozptylové studie vyplývá, že součástí záměru není žádný zdroj znečišťování ovzduší, uvedený v příloze č. 2 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší. Imisní příspěvky záměru jednotlivých znečišťujících látek se na celém hodnoceném území pohybují podstatně pod imisními limity. Ani při zohlednění stávajícího imisního pozadí nebude docházet k překračování platných imisních limitů, které budou nadále splněny s velkou rezervou. Dle výsledků rozptylové studie nemá provoz záměru při respektování navrhovaných opatření ke snižování prašnosti potenciál ke zvýšení imisního zatížení území jako celku a z hlediska požadavků zákona o ochraně ovzduší je akceptovatelný.

- **Z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů** (dále jen „zákon o ochraně ZPF“) (Ing. K. Orságová, l. 131)

Posouzení záměru z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) je v kompetenci orgánu ochrany ZPF obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v daném případě v kompetenci Městského úřadu Černošice – rozsah předpokládaného dočasného odnětí dotčené zemědělské půdy ze ZPF činí méně než 1 ha.

Zdejší úřad nad rámec svých kompetencí upozorňuje, že nebylo dostatečně odůvodněno vedení trasy dočasné přístupové komunikace napříč zemědělskými pozemky – že nebyly vypořádány zásady plošné ochrany ZPF popsané v ustanovení § 4 zákona o ochraně ZPF (zejména zásada *co nejméně narušovat organizaci zemědělského půdního fondu a síť zemědělských účelových*

komunikací a ztěžovat obhospodařování zemědělského půdního fondu a zásada odnímat jen nejnútnější plochu zemědělského půdního fondu) a nebylo předloženo alternativní řešení. Podle ustanovení § 7 odst. 2 zákona o ochraně ZPF se alternativy umístění se vypracují vždy, jde-li o umístění stavby v nezastavěném území.

Z předložené dokumentace není zřejmé, kde má být umístěna deponie uvažované skryvky kulturních vrstev půdy z ploch dočasně odňatých ze ZPF. Umístění deponie na ZPF vyžaduje také dočasné odnětí ze ZPF.

- **Z hlediska zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech a příslušných prováděcích předpisů** *(dále jen „zákon odpadech“)* (Ing. P. Dandová, l. 135)

V oznámení o záměru jsou uvedeny v dostatečném rozsahu odpady vznikající při realizaci záměru, tak při samotném provozu. Upozorňujeme, že je nutné před realizací získat povolení k zařízení k nakládání s odpady dle § 21 odst. 2 zákona o odpadech od Krajského úřadu Středočeského kraje.

Proti záměru samotnému popisovanému v oznámení není z hlediska nakládání s odpady námitek. Záměr je v souladu s aktualizací Plánu odpadového hospodářství Středočeského kraje.

- **Z hlediska zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen „lesní zákon“)** (Ing. C. Volný Ph.D., l. 360)

Z předložené dokumentace vyplývá, že záměrem dochází k dotčení pozemku určeného k plnění funkcí lesů *(dále jen „PUPFL“)* parc. č. 305/42 v k.ú. Černolice. Dle předložené dokumentace je primárním cílem záměru rekultivovat území postižené historickou těžbou cihlářských surovin zasypaním odpady inertních zemin a provedením lesnických a biologických meliorací území navrátit k plnohodnotnému plnění jeho původní funkce, tj. PUPFL. Navrhovaná rekultivace je rozdělena do dvou etap, první má plochu 28 761 m² a druhá 5 315 m² celkem tedy cca 3,4 ha.

Oznamovatel v dokumentaci uvádí, že pozemek po dobu rekultivace není nutné vyjímat z PUPFL a dále, že současný stav území neumožňuje plnohodnotné plnění funkcí lesa, zejména funkci hospodářskou, čehož bude dosaženo provedením lesnické meliorace a rekonstrukcí lesních porostů v souladu s díkí lesního zákona.

Vzhledem k výše uvedenému je nutno konstatovat, že dotčeným orgánem státní správy lesů (SSL) k vydání závazného stanoviska ve smyslu ust. § 14 odst. 2 lesního zákona je krajský úřad podle ust. § 48a odst. 2 písm. c) lesního zákona cit. „vydává závazné stanovisko k řízení podle jiného právního předpisu, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa těžbou nevyhrazených nerostů nebo jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa o výměře 1 ha a více (§ 14 odst. 2 a 3),“. Dále je nutno upozornit, že uvedený záměr podléhá režimu výjimky pro dočasné odnětí PUPFL ve smyslu ust. § 13 odst. 1 lesního zákona a souvisejících ustanovení lesního zákona, což je rovněž v gesci krajského úřadu (ust. § 48a odst. 1 písm. b) lesního zákona).

Konkrétní dotčené území se nachází v rámci LHO Černošice kód 114 802. Z popisu plochy vyplývá, že se jedná o lesní porosty, na kterých se lesnický hospodaří. Jedná se o les hospodářský s pestrrou dřevinnou skladbou, dominují zde kmenoviny listnatých dřevin především je zastoupen dub, buk a habr v mladších porostních skupinách mlazin a tyčovin pak smrk. Věkově se na území nacházejí porosty ve fázi holin respektive obnovených kultur až kmenovin starých cca 116 let. Zakmenění se pohybuje v rozmezí 8 až 10, jedná se tedy v podstatě o plně zakmeněný lesní porost.

Krajský úřad k záměru konstatuje, že formulace v předložené dokumentaci jsou silně zavádějící až v přímém rozporu s právními předpisy. Je nutno zdůraznit, že záměr rekultivace (navážení odpad na lesní pozemky) nepochybně podléhá dočasnému odnětí PUPFL. Samotný proces rekultivace je navazujícím úkonem na odnětí PUPFL. Uvedené území je prokazatelně PUPFL na kterém se nachází lesní porosty (viz výše). Je tedy sporné, zdali lze záměr od počátku považovat za rekultivaci, jelikož záměrem je především navážka odpadu za účelem finančního profitu provozovatele a její následná rekultivace. Žadatel se snaží předložit představu, že až rekultivací těchto ploch dojde ke vzniku (zlepšení) funkcí lesů, což se nepochybně nezakládá na pravdě, jelikož se jedná o historicky vytěžené území (před více než 100 lety), které se přirozeně obnovilo a dnes se zde nachází

plnohodnotný lesní porost, který plní veškeré funkce lesa a to jak produkční tak především mimoprodukční. Dále je nutno zdůraznit, že navážkou odpadu ani nemohou být funkce lesů zhodnoceny, jelikož navážka bude přirozeně nestabilní, bude zde na členitém a svažitém území docházet k sesedání terénu a erozi povrchu, fyzikálním i chemickým změnám půdy, změně vodního režimu, narušení přirozené kapilarity půdy a podobně. Lesy na takto rekultivované ploše budou stresovány, nebudou kvalitně odrůstat a v nejbližších desetiletích (pokud vůbec někdy) ani plnohodnotně naplňovat své funkce. Tento proces se zde již dávno přirozeně odehrál bez navrhované rekultivace. Navrhovaná rekultivace je z pohledu zachování a ochrany lesa nepochybně nežádoucí. Nelze opomenout ani další negativní dopady na blízké okolí, jako ovlivnění vodního toku splaveninami, bezprostřední blízkost obydlí a osob zde žijících, které užívají společenské funkce lesů v rámci obecného práva na užívání lesů.

Dále krajský úřad upozorňuje, že k záměru vydal nesouhlasné vyjádření ke zjišťovacímu řízení ze dne 03.04.2023 č.j. 042504/2023/KUSK, jakožto záměrem přímo dotčený orgán státní správy lesů. Oznamovatel v nyní předložené dokumentaci toto vyjádření nijak nekomentuje a nemá jej ani zahrnuto ve vypořádání připomínek dotčeného orgánu. Oznamovatel vypořádává pouze připomínky dalších orgánů příslušných podle lesního zákona, konkrétně ČIŽP a ORP Černošice. Závěry, které však oznamovatel uvádí ve vypořádání tedy, že se jedná o subjektivní pohled na věc a že dotčený orgán se vyjadřuje bez znalosti věci, absolutně nelze akceptovat. Orgány SSL jsou odborně kompetentní, aby posoudily dopady záměrů na lesní pozemky. Orgány SSL mají povinnost chránit les a PUPFL ve veřejném zájmu. Naopak zájmy oznamovatele jsou zcela soukromé a odůvodnění je ryze subjektivní. Z pohledu orgánu SSL krajského úřadu se od fáze zjišťovacího prakticky nic nezměnilo a proto krajský úřad trvá na svém původním vyjádření.

Krajský úřad považuje předložený záměr za neslučitelný se záměry chráněnými lesním zákonem (ust. § 1, § 11 a § 13 odst. 1 lesního zákona) a nelze s ním souhlasit. Krajský úřad tedy jednoznačně považuje za vhodnou pouze variantu nulovou, tedy ponechání lokality v současném stavu.

Z hlediska dalších složkových zákonů není Krajský úřad dotčeným orgánem nebo nemá připomínky.

Vypořádání:

Požadavky, připomínky a hodnocení dotčených orgánů státní správy byly respektovány vydáním nesouhlasného závazného stanoviska EIA.

Městský úřad Černošice – Odbor životního prostředí

Orgán ochrany přírody (zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů) (RNDr. Bosáková)

Zdejší orgán ochrany přírody (dále OOP) považuje označení celého záměru jako „rekultivace“ za zavádějící a účelové. Je nutno vzít v úvahu, že na daném místě již přibližně sto let probíhá sukcese a zčásti přirozená, zčásti umělá obnova lesa. Navezení navrhovaného množství materiálu, údajně s cílem obnovit původní reliéf krajiny, se jeví primárně jako zájem o uložení inertní zeminy, která je i dle předložené dokumentace odpadem. Mimo to smysl obnovení původního reliéfu krajiny (navíc krajiny zčásti porostlé lesem) poté, co pozměněný stav trvá již sto let, je velmi sporný.

Z hlediska zájmů chráněných OOP, tzn. především ochrany lesa jako významného krajinného prvku (dále VKP), je třeba vzít v úvahu, že tzv. plnohodnotné hospodářské využití není jediným účelem lesa a jsou zde další zájmy, které lze označit jako veřejné.

Dle údajů předložené dokumentace stávající porosty vznikly na plochách po těžbě cihlářské hlíny a téměř zde chybí půdní profil s humusem. Věková struktura dřevin je v rozmezí od 16 do 111 let.

Z hlediska ochrany lesa jako VKP je nesporně hodnotnější lesní prostředí, ve kterém již cca 100 let probíhá sukcese, i když nově vznikající půdní kryt může být zatím malé mocnosti, než porosty

založené umělou „rekultivací“. Podstatná je skutečnost, že stávající porosty jsou tvořeny dřevinami různého věku, zatímco realizace řešeného záměru by vedla k založení „lesa“ tvořeného dřevinami přibližně stejného stáří. Druhová, výšková a věková různorodost je základem ekologické stability lesa a biodiverzity. Je nutno vzít v úvahu, že za normálních okolností v hospodářsky využívaných lesích mohou být vytěžené a znovu osázené plochy maximálně v rozloze 1 ha a v omezené šíři, takže dopad této činnosti v rámci ekosystému lesa je částečně vyrovnáván existencí okolních porostů. Zde by mělo dojít v poměrně krátkém časovém období k úplnému vytěžení a osázení ploch podstatně větších. Z těchto důvodů je možno věc vyhodnotit tak, že záměr by vedl k ohrožení a oslabení ekologicko stabilizační funkce VKP les na dané lokalitě.

Mimo to jsou zde další sporné skutečnosti.

V textu „hodnocení závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny“ (dále Hodnocení) je uvedeno: „Celý rekultivovaný prostor v žádné jeho části nezasahuje do hladiny podzemní vody a ve vytěženém prostoru se nenachází žádné přirozené ani lidskou činností vytvořené vodní plochy.“ (str. 6). Na dalším místě je uvedeno „V severní části dotčeného území je periodické prameniště“ (str. 9). Dále je zde uvedeno: V severní části (plocha II) bude zachováno periodické prameniště, resp. bude podchyceno a vyvedeno na patu nově opraveného svahu, neboť se jedná o významné lokální napajedlo a jeho zachování pro podporu biodiverzity je významné.“ (str. 18). OOP považuje za sporné, zda toto je reálné, neboť navezení množství materiálu na dotčené území pravděpodobně povede ke změně režimu pohybu vody pod zemí.

Dle Hodnocení je záměrem dotčen VKP les. Dále je zde uvedeno, že při realizaci akce nesmí dojít k ohrožení VKP Všenorského potoka. Je otázkou, zda při zásahu plánovaného rozsahu na území v okolí tohoto vodního toku je skutečně možné toto ohrožení vyloučit. V Hodnocení dále není uvedeno, co se má stát s občasným vodním tokem na dně rokle na ploše u silnice do Všenor.

Argumentace, že bylinné patro na dotčeném území je chudé v důsledku chybějícího půdního profilu, je rovněž sporná. Místa s chudým bylinným patrem, popř. i s výskytem ruderálních druhů, lze najít i v lesích v okolí řešené lokality, kde v minulosti k těžební činnosti nedocházelo. Je vhodnější ponechat dané plochy nadále přirozeným půdotvorným procesům při zachování různověkého porostu dřevin, které svými kořenovými systémy tyto procesy rovněž ovlivňují.

OOP došel k závěru, že nelze předpokládat, že navezením uvedeného množství inertního materiálu na stávající podloží, umělým vytvořením nové vrstvy zeminy (třebaže ve větší mocnosti než je zde nyní) a výsadbou nového víceméně stejnověkého porostu na tak velkém území bude vliv akce na VKP les z dlouhodobého pohledu mírně pozitivní, jak je v Hodnocení uvedeno.

Je zavádějící srovnávat hodnocenou akci s rekultivací výsypek, které nevyhnutelně vznikaly při těžbě surovin a následně byly dostupným způsobem rekultivovány. Zde by se jednalo o zrušení stavu již dlouhodobě existujícího a umělé vytvoření nového bez závažných důvodů.

OOP se neztotožňuje se závěry vyhodnocení vlivu záměru na jím chráněné zájmy; vyhodnocení se OOP jeví jako účelové a neodpovídající skutečnému stavu věci.

Z hlediska zájmů chráněných zdejším OOP je záměr nepřijatelný.

Orgán státní správy lesů (zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů) (Ing. Mihal)

Zdejší úřad setrvává na názoru, že předložený záměr představuje zástupný důvod pro ukládání odpadů – inertních zemín, jak o tom svědčí zařazení záměru pod bod 56 přílohy č. 1 zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), tj. zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů s kapacitou od stanoveného limitu. Je-li v dokumentaci argumentováno, že stávající lesní porosty neumožňují plnohodnotné hospodářské využití v souladu s kategorií lesa hospodářského, je nutno připomenout, že lesem se rozumí nejen lesní porosty, ale též jejich prostředí a pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 2 písm. a) lesního zákona) a lesními porosty nejen stromy, ale též keře lesních dřevin (§ 2 písm. c) lesního zákona), přičemž cílovým stavem je plnění funkcí lesa ve smyslu nejen produkční funkce, ale též celé řady funkcí mimoprodukčních, kdy posledně jmenované funkce jsou veřejně prospěšné a ze zákona požívají vyšší ochrany (viz např. vyšší poplatek za odnětí). Co se týká kategorie les hospodářský, je třeba zdůraznit, že v duchu definic lesního zákona se jedná o sběrnou kategorii pro lesy, které nejsou ze zákona

či rozhodnutí orgánu státní správy lesů lesy ochrannými či lesy zvláštního určení. I v tomto případě jde o les hospodářský zejména proto, že nebylo z podnětu vlastníka či z moci úřední rozhodnuto o jiné kategorii, i když členitý reliéf terénu a blízkost sídel využití lesa pro intenzivní lesní produkci právě nepodporují.

Stávající terén je způsobilý přinejmenším pro přirozenou obnovu lesa, která je z důvodu stability a odolnosti výsledného lesa preferována i v lesích hospodářských, a zjevně umožňuje i obnovu umělou. Těmto závěrům svědčí i předložená dokumentace popisem stávajícího stavu, podle něhož „Porosty rostoucí na pozemku p.č. 305/42 je možné obecně označit jako nesourodé, převážně vzniklé samovolným zmlazením, část porostů byla nevhodně založena SM, případně vhodně, ale na malé ploše BK.“ Popis dále uvádí: „V západním lemu lesního porostu až k hraně vytěženého prostoru se jednotlivě vyskytují relativně mohutné listnáče (duby, javory), případně i jehličnany (modřín, borovice), které vytváří stabilní a pohledově hodnotnou kulisu lesního porostu od západu.“, dále „Věková struktura porostních skupin se pohybuje od 16 do 111 let.“ a dále „Výška porostů dřevin je v rekultivaci dotčeném území velmi variabilní“. Stávající lesní porosty jsou tedy zjevně druhové, výškově i věkově diferencované, což je základní předpoklad pro jejich stabilitu a odolnost. Naproti tomu předkládaný záměr by tyto porosty nevhodně změnil přinejmenším na stejnověké. Paradoxem je, že dokumentace zjevně považuje výškovou diferenciaci lesa za vadu, když ji uvádí jako důvod pro provedení rekultivace. Přitom diferenciaci lesa v různých parametrech je naopak vysoce žádoucí.

Pokud by byl připuštěn závěr, že stávající lesní porosty nejsou v optimálním stavu z hlediska plnění funkcí lesa (prakticky by se mohlo jednat o vyšší podíl smrku), existují v lesním zákoně příslušné nástroje k nápravě, tj. obnova lesa (§ 31 lesního zákona) včetně rekonstrukce porostů příp. opatření k odstranění nedostatků (§ 51 odst. 1 lesního zákona). Těmito postupy lze případný nevyhovující stav napravit. Na každý pád není pro uváděné plnohodnotné hospodářské využití nutno stávající les „rekultivovat“ navážením odpadů (byť inertních zemin) a modelací terénu, které by navíc mělo trvat až 12 let.

S posledně uvedeným souvisí ta okolnost, že dotčené pozemky by po dobu navážení a ukládání odpadů neplnily žádné funkce lesa, protože lesní porosty by byly odstraněny, stejně tak i svrchní horizonty půdy (skrývka) a do prostoru by byl zakázán vstup veřejnosti. Dokumentace v tomto směru přímo hovoří o staveništi. Za těchto okolností je nepravdivý závěr zpracovatele, že v době realizace záměru nedojde ani k dočasnému vynětí lesních pozemků z PUPFL. Právě naopak by nezbytnou podmínkou pro realizaci záměru bylo povolení výjimky ze zákazu využívání PUPFL k jiným účelům, než pro účelné obhospodařování podle lesního zákona (§ 13 odst. 1 lesního zákona), kdy výjimkou se rozumí dočasné odnětí pozemku plnění funkcí lesa ve smyslu § 15 odst. 1 lesního zákona. Nutnost dočasného odnětí plyne i z faktu, že bez něj by plocha odstraňovaných porostů (holin) nemohla překročit zákonnou výměru 1 ha a širší dvojnásobku průměrné výšky těženého porostu (§ 31 odst. 2 lesního zákona). S odnětím pak souvisí další limity plynoucí z § 13 odst. 2 lesního zákona (podmínky pro povolení využití PUPFL k jiným účelům), jimiž se předložená dokumentace vůbec nezabývá.

S ohledem na výše uvedené považuje zdejší úřad předložený záměr za nedůvodný a dokumentaci za účelovou resp. tendenční, navíc s vadami, v jejichž důsledku není výsledné vyhodnocení vlivu záměru na životní prostředí objektivní.

Vodoprávní úřad (zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon, ve znění pozdějších předpisů) (M. Dvořáčková)

Vodoprávní úřad považuje za důležité při posuzování záměru důsledně vyhodnotit především možné negativní vlivy na kvalitu podzemních a povrchových vod a stanovit opatření k zamezení negativního ovlivnění.

Předložená zpráva inženýrskogeologického a hydrogeologického průzkumu uvádí, že v řešeném prostoru nejsou prameny ani zamokřená místa. V podkladu o hodnocení vlivu závažného zásahu rekultivace se uvádí, že: „V severní části (plocha II) bude zachováno periodické prameniště, resp. bude podchyceno a vyvedeno na patu nově opraveného svahu, neboť se jedná o významné lokální napajedlo a jeho zachování pro podporu biodiverzity je významné.“

Jedná se o rozpor v obou dokumentech. Musí být uvedeno do souladu. Možnost podchycení a přemístění prameniště musí být vyhodnocena z hlediska hydrogeologického (změny vodního režimu

po zatížení prostoru navážkami) i z hlediska funkčnosti lokálního napajedla (funkčnost napajedla při rušení zvěře prováděním prací a přístupnost nového místa).

V rámci provádění prací jsou navrženy tři monitorovací vrty, pomocí jednoho vrtu se má sledovat kvalita podzemní vody vtékající do prostoru plánované rekultivace a dva monitorovací vrty mají být zřízeny pod prostorem plánovaných rekultivací. Monitoring kvality a vydatnosti podzemních vod je žádoucí z hlediska dlouhodobého sledování dotčené lokality v případě provedení záměru. Vodoprávní úřad však upozorňuje, že v případě, kdy bude detekováno zhoršení kvality vody v monitorovacích vrtech pod prostorem plánované rekultivace by se jednalo o stav, kdy by k negativnímu ovlivnění životního prostředí, tedy kvality sledovaných vod, již došlo, což je stav zcela nepřijatelný. Náprava takového stavu by byla problematická a představovala by další zásah. Při případném provádění záměru proto vodoprávní úřad požaduje, aby bylo zajištěno důsledné průběžné sledování nezávadnosti veškerých navážených materiálů a důsledné provádění jejich zkoušek s ohledem vyloučení negativního ovlivnění kvality podzemních či povrchových vod. Nesmí dojít k ohrožení výskytu raka kamenáče ve Všenorském potoce. Nesmí docházet ke splavení jakéhokoliv materiálu do vodního toku. Nesmí být negativně ovlivněny zdroje podzemních vod (zdroje podzemních vod jsou dle § 29 odst. 1 vodního zákona přednostně vyhrazeny pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou a pro účely, pro které je použití pitné vody stanoveno zvláštním právním předpisem).

Dále musí být prováděno vyhodnocení vodopropustnosti materiálů a zabezpečeno jejich vhodné ukládání s ohledem na stabilitu navážených vrstev, a to i vzhledem ke změnám vlastností materiálů při změnách jejich nasycení vodou.

Dále se předložená dokumentace zmiňuje o vodoteči: „Pro ochranu vodoteče, jakož i dalších majetků bude pata upraveného svahu končit před posledním zvýšením dolní plochy bývalé cihelny. Vzniklý příkop bude sloužit k zadržování přívalových vod a případných sedimentů.“ Vodoprávní úřad předpokládá, že se pravděpodobně jedná o vodoteč v místě strže („hluboká rokle s periodickým potůčkem na dně“). Zpráva inženýrsko-geologického a hydrogeologického průzkumu uvádí, že v místě strže jsou pouze zamokřená místa, bez pramenů. Musí být upřesněno.

V předložených dokladech se uvádí že: „Po finálních terénních úpravách každého bloku, spočívajících v modelaci terénu a realizaci povrchového odvodnění rekultivovaných ploch, včetně retenčních nádrží s regulovaným odtokem určených k zachycení případných přívalových srážek, bude provedena biologická rekultivace území.“ Dále se v podkladech uvádí, že: „Realizace retenčních nádrží byla uvažována v iniciálních stupních projektového řešení záměru, na současném stupni projektové dokumentace záměru již není uvažována.“ Jedná se o rozpor, musí být upraveno dle aktuálního stavu návrhu.

Vodoprávní úřad uvádí, že z dnešního pohledu se jedná o stabilizované území. Těžba, jejíž rekultivace má být prováděna, probíhala cca před 100 lety.

Vodoprávní úřad nemá informace o žádné problematické situaci týkající odvodnění tohoto území, ze kterých by vyplýval požadavek na úpravu území (natož úprav tak velkého rozsahu).

Řešené plochy jsou porostlé vegetací, stávající členitost terénu pozitivně přispívá k zadržování vody v krajině a souvislý porost působí proti vodní erozi. Po vykácení stávajícího vzrostlého porostu a narušení vegetace dojde ke zhoršení stávajícího stavu a k negativnímu ovlivnění vodního režimu, a to minimálně po dobu, než dosáhnou upravované plochy dostatečných parametrů pro zajištění funkcí, které lokalita plní v současnosti.

Po dosažení původní nivelety terénu má být prostor ponechán po dobu jednoho roku až dvou let přirozenému ulehnutí a následně provedena finální modelace terénu a založení lesního porostu. (Doba ulehnutí má být stanovena na základě výsledků inženýrsko-geologického průzkumu.) Obnovení současných funkcí území tedy může být dosaženo až v řádu let (možná i desítek let).

Vzhledem k tomu, že se nejedná se bezprostřední rekultivaci těžebního prostoru, která probíhá po ukončení těžby, ale o úpravy, které mají probíhat s velkým časovým odstupem, nepovažuje vodoprávní úřad záměr za „rekultivaci“, která má stabilizovat území poškozené těžbou, a pozitivní vliv navržených úprav nepovažuje za prokazatelný. Realizace záměru umožní likvidaci materiálů, které vznikají v souvislosti se stavební výstavbou v jiných lokalitách.

Z hlediska ochrany vodního režimu a na vodu vázaných ekosystémů vodoprávní úřad uvádí, že není přesvědčen o pozitivním přínosu rekultivace v navrženém rozsahu, a konstatuje, že z hlediska ochrany vod může navrženým záměrem dojít k negativnímu ovlivnění vodních poměrů.

Vypořádání:

Požadavky, připomínky a hodnocení dotčených orgánů státní správy byly respektovány a zohledněny vydáním nesouhlasného závazného stanoviska EIA.

Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Praha

Oddělení ochrany přírody a lesa:

Součástí hodnocení vlivů je podrobný botanický a zoologický průzkum, který je výchozím odborným podkladem. Příložen je fotodokumentace. Zjištěné taxony jsou lokalizovány podle jednotlivých ploch (etap) záměru. Lze říci, že zoologický průzkum se zaměřil na skupiny živočichů, které lze v území očekávat a zároveň, u nichž hrozí kolize záměru s jejich druhovou ochranou. Oproti průzkumu doloženému s oznámením záměru v roce 2013 nejsou uvedeny některé druhy edafonu, nicméně tyto nejsou pro účel hodnocení vlivů záměru klíčové. Botanický průzkum dostatečně vystihuje floristické složení dotčeného území. Malou připomínku má Inspekce u uvedenému druhu *Veronica hederifolia*. Inspekce v blízkosti záměru zjistila při terénním šetření výskyt blízce příbuzného a morfologicky velice podobného druhu *V. sublobata*, který náleží do stejného taxonomického okruhu. Rovněž vzhledem k biotopu je výskyt skutečné *V. hederifolia* málo pravděpodobný. V takovém případě bylo lépe druh dokumentovat fotograficky.

Vzhledem k tomu, že pro posouzení vlivu záměru na biotu je velmi podstatné rozlišit přítomné typy vegetace, je žádoucí s větší konkrétností identifikovat přítomné biotopy podle Katalogu biotopů ČR (v tomto případě jsou hlavními biotopy L3.1, L5.1 a X9A) a případně též klasifikovat rostlinná společenstva podle aktuálního přehledu vegetace (viz výsledky terénního šetření Inspekce v předchozí stati). Na základě toho je pak možné (a v takovýchto průzkumech by mělo být vždy provedeno) také zhodnocení vzácnosti a ohroženosti biotopů dle Červeného seznamu biotopů ČR (Chytrý 2020). Inspekce vytýká, že takovéto podrobnější přiblížení vegetačního krytu v tomto hodnocení vlivů chybí. Hodnocení vlivů dále využívá dostupné internetové databáze rozšíření druhů a dřívější podklady. Navrhuje opatření ke zmírnění negativních dopadů na zvláště chráněné druhy během případné realizace záměru. Navržená opatření lze považovat za dostatečná z hlediska druhové ochrany.

Inspekce má výhrady k některým odborným závěrům obsaženým v hodnocení vlivů:

Na str. 11 je uvedeno, že průzkumná plocha č. 2 je tvořena dvěma zcela nepůvodními biotopy, přičemž zahrnuje též dubohabřinu. Lesní společenstvo dubohabřiny zcela jistě nelze považovat v tomto území za nepůvodní. Jak je popsáno v úvodu tohoto vyjádření, významnou část zájmového území porůstá přirozená a spontánně vzniklá dubohabřina s výraznou převahou habru obecného. **Takové lesní společenstvo je zde naopak ekologicky a fytogeograficky vhodné, odpovídající danému stanovišti! V tomto případě nemůže mít záměr, spočívající v jeho úplné likvidaci, pozitivní vliv!** Jedná se o přirozený biotop, byť ještě vzdálen jeho terminálnímu stádiu.

Na str. 3 hodnocení vlivů uvádí: „.....*později se území samovolnými sukcesními procesy vrátilo k původní funkci lesa, který však především díky nevhodnému půdnímu pokryvu, samovolně vyvinutému na navážkách, neumožňuje plnohodnotné využití pozemku k plnění hospodářských funkcí lesa*“.

S výše citovanými závěry Inspekce rezolutně **nesouhlasí**. V první řadě nepovažuje půdní kryt za nevhodný, jak uvádí hodnocení vlivů. Alespoň v nerekulitované části lomu současný půdní kryt logicky odpovídá pedogenetickým podmínkám a časové délce již proběhlé sukcese. Hlavním zdrojem opadu je zde listnatý porost, ze kterého se rozpadem tvoří kvalitní humusová vrstva. Rovněž v lesnicku rekultivované části je přítomna vrstva listového opadu (tzv. litter) jednak z okolních ponechaných porostů, jednak výsadeb buku, což rovněž dává předpoklad tvorby poměrně úživné edafické vrstvy. Půdu, která se vyvinula pod vlivem převážně přirozené vegetace, nelze považovat za nevhodnou. Samozřejmě, že humusová vrstva musí být dosud mělká, nicméně její další přírůst je otázkou času. Pedologické hodnocení obsažené v hodnocení vlivů proto Inspekce nepovažuje

za relevantní ke stanovišti. Na předchozí navazuje hodnocení vlivů na str. 11: „.....téměř chybí půdní profil (humus), který by podpořil vyšší nárůst bylinného patra v jarním aspektu“. Na toto tvrzení (a zároveň i na výše citovaná) Inspekce reaguje obecným poukazem na současnou úroveň odborných biologicko-ekologických poznatků a zkušeností, získaných četnými studiemi opuštěných těžebních děl. Obecně lze říci, že moderní vědecké poznatky z oboru ekologie obnovy antropogenně narušených stanovišť jednoznačně potvrzují negativní vliv technických rekultivací vytěžených dobývacích prostorů na biodiverzitu a tím i ekologickou stabilitu území. Jak uvádí odborná literatura (např. Jongepierová et al. 2012), na takto narušených stanovištích, která jsou ponechána spontánní sukcesi, se vytvářejí velmi cenná přírodní společenstva. Technické rekultivace však tento ochranný potenciál spolehlivě ničí, rekultivované plochy jsou téměř výhradně kolonizovány pouze nejběžnějšími druhy a navezený úrodný substrát podporuje šíření některých invazních druhů. Je vhodné již během těžby vytvářet heterogenní povrch s vlhkými depresiemi i suchými vyvýšeninami. Tento odborný názor svědčí více pro nerekulitovanou (spontánně zalesněnou) část lomu, nicméně odpovídá na citovaný názor v hodnocení vlivů. V tomto bodě Inspekce uzavírá, že autor hodnocení vlivů se mylí, pokud očekává, že zavezením lomu odpadem a následným převrstvením ornici dojde ke kvantitativnímu i kvalitativnímu zlepšení druhové skladby bylinného patra v jarním či letním aspektu. Zvýšením trofie v kombinaci s dostatečným osvětlením povrchu v počáteční růstové fázi lesa nutně dojde k prudkému rozvoji nitrofilní vegetace typu třtina křovištní, kopřiva dvoudomá, ostružiníky apod. Čili současné druhy jarního aspektu budou nahrazeny velmi obtížnou buříní, která bude brzdit zajištění lesní kultury a vyžadovat opakovanou redukci. Tuto fázi současné lesní porosty již překonaly.

Ve stejném duchu pokračuje hodnocení vlivů na str. 4, kde se opět vyjadřuje k funkcím lesa: „*Současný stav záměrem přímo dotčeného území neumožňuje jeho plnohodnotné využití, kterým je především lesní hospodaření a produkce dřevní hmoty... Současný stav území neumožňuje plnohodnotné plnění funkcí lesa, zejména funkci hospodářskou, čehož bude dosaženo provedením lesnické meliorace...*“. Inspekce naprosto nesouhlasí s názorem, že dotčené území neplní plnohodnotně funkci lesa. Část lomu je souvisle porostlá stabilizovanou dubohabřinou, čímž se spontánně naturalizovala. Zde samozřejmě výrazně převažují mimoprodukční funkce lesa, především ekologické. Ovšem i zde je možnost vhodnými pěstebními zásahy posílit funkci hospodářskou, například doplněním dřevinné skladby o dub, či výběrem stromů habru na palivo. Úpravou druhové skladby a následnou výchovou stanovištně odpovídajících dřevin lze vhodně kombinovat obě funkce lesa. Vzrostlý a stabilní porost k tomu dává předpoklad. Již z výškové úrovně současného porostu lze usuzovat, že se jedná o poměrně bonitní stanoviště. V lesnický rekultivované části lomu převažuje funkce hospodářská. Porosty smrku a buku jsou dobře zajištěny a vykazují stálý přírůstek, dobrou průběžnost kmene. Dosud se jedná o mlaziny, které však počínají přecházet do růstové fáze tyčkoviny. Produkční funkce je zde zcela zřejmá, stanoviště dává dobrý předpoklad následného růstu. Závěry v hodnocení vlivů jsou v tomto dle Inspekce zcela nesprávné.

Hodnocení vlivů na str. 4 dále pokračuje: „*Realizace záměru nebude mít významné vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví, a to v době přípravy, realizace i po ukončení záměru*“. Inspekce nechápe, jak nemůže mít vliv realizace záměru, která představuje úplnou likvidaci lesa. Dále připomíná, že hodnocení vlivů podle § 67 odst. 1 ZOPK se nemůže vyjadřovat k vlivu záměru na veřejné zdraví (to je předmětem jiného posouzení).

V naprostém protikladu k záměru je zdůvodnění nízkého počtu druhů živočichů (str. 12) absencí starých stromů. K tomu je třeba dodat, že tato absence by se realizací záměru podstatně prodloužila, jelikož by se tak zmařila možnost vybrat tzv. biotopové stromy (což je v současné době zaváděno v lesnické praxi), které by se ponechaly dospět do senilního stádia.

Hodnocení vlivů dále uvádí: „*Primárním cílem záměru je rekultivovat území postižené historickou těžbou cihlářských surovin zasypaním odpady inertních zemin a navrátit území provedením lesnických a biologických meliorací k plnohodnotnému plnění jeho původní funkce, ...*“. **Inspekce s tímto tvrzením zásadně nesouhlasí! Primárním cílem záměru není rekultivace, ale zcela evidentně likvidace odpadů skládkováním.** K tomuto účelu si oznamovatel zvolil opuštěný lom. Většinu území tvoří hospodářský les, proto území plní i funkci hospodářskou, a to v intenzitě odpovídající věku porostů. Nelze proto tvrdit, že tuto funkci les dostatečně neplní. Prakticky **celý lom je zalesněn, proto zde není co rekultivovat!** Cílem záměru proto nemůže být lesnická rekultivace. Provedení záměru by

naopak další vývoj lesa ukončilo a vrátilo na začátek. Dalším argumentem je předmět činnosti oznamovatele záměru, kterým je výroba, obchod, pronájem nemovitostí apod. Jak s těmito činnostmi souvisí lesnická rekultivace? Je zcela zjevné, že skutečný zájem oznamovatele je zcela jiný, než zlepšovat přírodní prostředí starého lomu a zvyšovat dřevní produkci. **Název záměru Inspekce považuje za zcela neadekvátní jeho skutečnému účelu, zavádějící až fabulační!** Vzhledem k výše uvedenému Inspekce nemůže uvěřit, že zpracovatel hodnocení vlivů tento záměr skutečně považuje za rekultivaci a zlepšení stavu přírodního prostředí.

V této části Inspekce uzavírá, že hodnocení vlivů vykresluje současný stav vegetačního krytu značně negativně, především z důvodu nízké druhové diverzity bylinného podrostu a přítomnosti smrku v lesnicky rekultivované části. K tomu Inspekce konstatuje, že současná biodiverzita je ovlivněna především minulou antropickou činností v území a odpovídá časovému úseku od jejího ukončení. V průběhu dalšího vývoje, korigovaného jen rozumnými lesnickými zásahy, je předpoklad zvýšení kvality i kvantity rostlinné složky a na ní vázané fauny. Realizace záměru by přinesla pravý opak.

Také z formálního (procesního) hlediska se Inspekce kriticky vyjadřuje k poslední větě v závěru hodnocení vlivů, kde autor konstatuje, že „... *je realizace záměru za stávajících podmínek a v daném území proveditelná*“. Inspekce upozorňuje, že konečné hodnocení proveditelnosti záměru **do hodnocení vlivů nepatří (!)**. Úvaha, zda je záměr přípustný, je výhradně v diskreci příslušných správních orgánů. K tomu se již mnohokrát vyjádřila též judikatura. Například Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 3 As 86/2014 ze dne 03.02.2016 uvádí: „*Odborná vyjádření a stanoviska (znalecké posudky nevyjímaje) slouží pouze k zodpovězení otázek skutkových. Konečný závěr, zda záměr ... sníží nebo změní krajinný ráz, proto náleží výhradně orgánu ochrany přírody a krajiny, nikoli soukromému subjektu či jinému správnímu orgánu*“ [zvýraznění doplnila Inspekce]. V rozsudku č.j. 1 As 91/2009-83 ze dne 19.01.2010 Nejvyšší správní soud dále judikoval: „*Zásadním požadavkem posouzení vlivů na životní prostředí je, že samotné „posouzení“ provádí rozhodující orgán na základě předloženého stanoviska EIA. Je důležité mít na paměti, že posouzení vlivů na životní prostředí neprovádí investor; ...*“. Inspekce proto upozorňuje, že k závěrečné větě v hodnocení vlivů nemohou rozhodující správní orgány přihlížet.

Dílčí shrnutí:

Předložené hodnocení vlivů se dostatečně zabývá předpokládaným vlivy záměru na jednotlivé druhy živočichů a navrhuje opatření pro jejich ochranu víceméně v souladu s 7 Vyhlášky č. 142/2018 Sb. V této části Inspekce shledává hodnocení vlivů dostačujícím. Naopak zcela nesouhlasí s hodnocením vlivu na lesní ekosystém jako celek. Závěr hodnocení vlivů k tomu uvádí: „*Realizační akce budou dočasně omezeny funkce významného krajinného prvku lesa. Ty budou po ukončení akce ... obnoveny a v závislosti na pestřejším druhovém spektru i zvýšeny*“. Inspekce konstatuje, že toto „dočasné omezení“ znamená kompletní likvidaci stávajícího lesa na mnoho let a následně nutnost vysadit les nový za podstatně odlišných půdně-ekologických podmínek. Jak Inspekce rozebírá výše, v případě realizace záměru by po opětovné lesnické rekultivaci nedošlo ke zvýšení rostlinné a potažmo živočišné diverzity, ale naopak. Takový stav by trval četné desítky let (také v závislosti na složení výsadby). Závěr hodnocení vlivů je proto příliš optimistický.

Vyjádření Inspekce z hlediska lesního zákona

Jelikož se záměr přímo dotýká lesa, který je významným krajinným prvkem podle § 3 odst. 1 písm. b) věty druhé ZOPK, Inspekce se k vlivu záměru na les dosti podrobně vyjádřila v pasáži tohoto vyjádření věnované hodnocení vlivů. Toto vyjádření na z hlediska ZOPK lze prakticky vztáhnout také na zájmy chráněné lesním zákonem. Inspekce zároveň odkazuje na následující kapitulu 5, kde se rovněž obšírně vyjadřuje k zamýšleným zásahům na území záměru. Zde proto stručněji shrnuje konsekvence záměru s lesním zákonem.

Podle názoru Inspekce je záměr v příkrém rozporu se zájmy chráněnými lesním zákonem. Ačkoliv se formálně jedná na celém území o les hospodářský, nezanedbatelné jsou i jeho mimoprodukční funkce. Stávající vegetační kryt tak v sobě kloubí funkce lesa ve smyslu § 2 písm. b) lesního zákona.

V kapitole B.1.5 (zdůvodnění záměru) oznamovatel mimo jiné uvádí: „*Vzhledem ke skutečnosti, že velká část vytěženého prostoru bývalé cihelny je tvořena lesními porosty v mýtním věku, nebo*

porosty stanovištně nevhodného smrku, je provedení rekultivace ... nutno považovat za velmi vhodné“. Inspekce konstatuje, že se jedná o další nesmysl prezentovaný oznamovatelem (resp. autorizovanou osobou). V předmětném území jsou porosty v mýtním věku zastoupeny marginálně. Jak Inspekce popisuje v úvodu vyjádření, území záměru tvoří mozaika mlazin, tyčkovin až nastávající kmenoviny dubohabřiny. Zralé stromy lze nalézt po samém obvodu bývalého lomu, kde tvoří úzkou, ale vhodnou kulisu, nicméně tyto nejsou vysazeny za účelem těžby, nýbrž plní výhradně mimoprodukční funkci. Kmenovina smrku v mýtním věku je zastoupena v části I. záměru. K přítomnosti smrku se Inspekce rovněž vyjádřila v prvním vyjádření. Zde doplňuje, že vysazené porosty smrku a buku budou co do jejich složení a struktury nadále vychovávány. Podíl smrku se tedy bude v dalších fázích růstu snižovat. Inspekce nepopírá, že tyto kulturní porosty jsou druhově velmi chudé, nicméně redukcí počtu jedinců klesne i podíl smrku a dojde prosvětlení porostů. Ovšem zároveň je třeba podotknout, že menší podíl smrku lze akceptovat, zejména jde-li o les hospodářský, jak v dokumentaci neustále upozorňuje oznamovatel. Inspekce opět zdůrazňuje, že úprava druhové skladby a výchova porostů se neprovádí rekultivací, ale lesopěstebními zásahy. Volání oznamovatele po rekultivaci území za účelem úpravy dřevinné skladby je zcestné.

Následně se inspekce vyjadřuje k vypořádání jejích připomínek uplatněných v rámci Zjišťovacího řízení (podrobně viz příloha stanoviska).

Inspekce upozorňuje oznamovatele, že záměr nelze realizovat bez kladného rozhodnutí o odnětí podle § 17 odst. 1 lesního zákona!!! Realizaci záměru bez rozhodnutí orgánu státní správy lesů o odnětí by se oznamovatel dopustil přestupku podle § 54 odst. 2 písm. a) lesního zákona, respektive podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona 282/1991 Sb., v platném znění, případně až trestného činu podle § 295 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb. Za uvedený přestupek by se oznamovatel vystavil sankčnímu postihu ze strany Inspekce až do výše 5 000 000 Kč.

Oznamovatel se tedy mylí, pakliže se domnívá, že může bez řádného odnětí (i když jen dočasného) a dalších potřebných povolení realizovat svůj záměr. Inspekce dále oznamovatele upozorňuje, že záměr je v zamýšleném rozsahu také terénní úpravou podle § 213 písm. a) zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon. **Bez řádného odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa nesmí být záměr povolen. Pokud by se tak přesto stalo, jednalo by se o selhání výkonu státní správy.**

Z reakce oznamovatele, resp. jím zjednané autorizované osoby, je evidentní, že tato se vůbec neorientuje v problematice využívání lesních pozemků a samotného oznamovatele vede na scestí. To, co předvedla v předložené dokumentaci, je skutečně na odebrání autorizace.

Inspekce upozorňuje oznamovatele, že i nadále bude monitorovat území záměru. V případě, že zjistí nedovolené odnětí či jiné závažné porušení lesního zákona, bude vůči pachateli přestupku postupovat v souladu se zákonem č. 282/1991 Sb. a souvisejících předpisů. Toto upozornění Inspekce vkládá, jelikož z dokumentace seznala, že oznamovatel hodlá realizovat záměr bez potřebných povolovacích dokumentů orgánů státní správy lesů.

Nezbytnost realizace záměru

Inspekce je přesvědčena, že záměr není nezbytný, ba naopak je škodlivý. § 13 odst. 1 také stanoví: „*Veškeré pozemky určené k plnění funkcí lesa musí být účelně obhospodařovány podle tohoto zákona. Jejich využití k jiným účelům je zakázáno. O výjimce z tohoto zákazu může rozhodnout orgán státní správy lesů na základě žádosti vlastníka lesního pozemku nebo ve veřejném zájmu, pokud jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem plnění funkcí lesa*“. Inspekce konstatuje, že pro realizaci záměru není splněna podmínka převahy jiného veřejného zájmu. Pro uložení inertního odpadu lze jistě najít jinou lokalitu nebo využití. Takto by měly uvažovat také rozhodující orgány státní správy. Tato polemika však naráží na kardinální problém, že oznamovatel záměr nepovažuje za ukládání odpadu, ale rekultivaci konkrétního místa. **Inspekce záměr považuje za zbytečný.**

SHRNUTÍ

Inspekce posoudila dokumentaci k záměru předloženou oznamovatelem z hlediska zájmů chráněných zákonem č. 114/1992 Sb. a 289/1995 Sb. Inspekce zásadně nesouhlasí s vyvozenými závěry, které bagatelizují nebo zcela popírají likvidační vliv záměru na přítomný ekosystém les a v tomto závěru zároveň odkazuje a potvrzuje své první vyjádření k záměru.

Inspekce zde rovněž opakuje své závěry z prvního vyjádření. Především považuje za zcestné prezentovat záměr jako snahu o rekultivaci dnes již historické povrchové dobývky, ačkoliv jde oznamovateli v první řadě o uložení odpadu. Ve skutečnosti ani není co rekultivovat. Větší část dotčeného území je již lesnický rekultivována zapojenými porosty, menší část se zcela spontánně naturalizovala do podoby souvislého listnatého lesa. Kromě dubohabřin také vysazené dřevinné kultury již dnes lze považovat za lesní prostředí, které plní mimoprodukční funkce. Ve vztahu k okolní krajině lze zmínit funkci ekostabilizační, velmi významná je zde funkce půdoochranná (stabilizace montánních tvarů) či mikroklimatická. Do budoucna (v případě nerealizace záměru) lze počítat se zvýšením hospodářského přínosu lesa. Záměr proto nemůže přinést zlepšení ekologického stavu území, jak uvádí oznámení. Inspekce považuje záměr také za nežádoucí zásah do přírodního parku.

Problém tkví také v autorizované osobě, která pro oznamovatele vyhotovila dokumentaci. Tato osoba vykazuje naprostý diletantismus v problematice lesního hospodaření, ekologie lesa a související legislativy. V důsledku toho v dokumentaci podává vlastníkově lesa (oznamovateli) názory a rady, které jsou v naprostém rozporu s dotčenou legislativou. Autorizovaná osoba evidentně pomíjí fakt, že její povinností je zcela objektivně a fundovaně zhodnotit vlivy záměru na všechny složky životního prostředí. V případě vlivů na les tak neučinila. Její zásadní závěry jsou zcestné.

Celý záměr prezentovaný jako lesnická rekultivace je dle názoru Inspekce jen kamufláž skutečného záměru spočívajícího ve zbařování se odpadu.

Inspekce je názoru, že pro odpadní zeminy lze najít vhodnější způsob a místo likvidace než jejich uložení na lesní pozemky.

Inspekce vyhodnotila záměr z hlediska jeho vlivu na les jakožto významný krajinný prvek podle ZOPK i jako objekt chráněný lesním zákonem. **Po zvážení všech vlivů a okolností Inspekce shledává záměr jako nepřijatelný.**

Inspekce dále konstatuje, že v případě posuzovaného záměru **veřejný zájem na zachování současného lesa na dotčeném území převyšuje zájem na realizaci záměru.**

Česká inspekce životního prostředí NESOUHLASÍ s realizací záměru.

Závěr:

ČIŽP OI Praha má k předložené dokumentaci záměru zásadní připomínky oddělení ochrany vod a oddělení ochrany přírody a lesa. Inspekce považuje daný záměr za značně problematický a neopodstatněný vzhledem k celkovým dopadům na životní prostředí a důrazně nedoporučuje realizaci tohoto záměru.

Vypořádání:

Požadavky, připomínky a hodnocení ČIŽP byly respektovány vydáním nesouhlasného závazného stanoviska EIA.

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje, územní pracoviště Praha-západ

Po zhodnocení souladu předložené dokumentace vlivů záměru na životní prostředí s požadavky předpisů v oblasti ochrany veřejného zdraví vydává Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze podle ustanovení § 8 odst. 3 zákona, toto vyjádření:

S dokumentací vlivů záměru „Rekultivace prostoru bývalé cihelny Černolice“, k.ú. Černolice“, oznamovatel záměru Matshark s.r.o., Jaurisova 515/4, 140 00 Praha 4, IČO: 7061013 na životní prostředí **se souhlasí.**

Vypořádání:

Vzhledem k obsahu vyjádření bez potřeby vypořádání.

Povodí Vltavy, s.p.

Povodí Vltavy, státní podnik, jako správce povodí, který vykonává správu povodí v dílčím povodí Berounky na základě ustanovení § 54 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, nemá k předložené dokumentaci žádné připomínky.

Vypořádání:

Vzhledem k obsahu vyjádření bez potřeby vypořádání.

3. Spolky

ZO ČSOP ARCHA ČERNOLICE

Uvádí, že připomínky spolku k oznámení „byly odpovězeny zcela nedostatečně a zavádějícím způsobem.“

Zpochybňuje celospolečenský přínos záměru, který je v dokumentaci deklarován, protože lepší budoucí hospodářské využití lesa bude obtížně dosažitelné či nemožné. Rekultivace by zhoršila půdní a vláhové podmínky a podmínky pro růst dřevin „po všech stránkách zhoršila“.

Dále připomínkuje:

- absenci požadovaného geologického průzkumu
- riziko znečištění podzemních vod a absenci jeho hodnocení
- nedostatečný popis návrhu monitoringu podzemní vody po realizaci záměru
- zamlčení závistského zlomového pásma v místě záměru a absenci zohlednění jeho existence při hodnocení vlivů záměru na podzemní vody – je požadováno zpracování hydrogeologického modelu, který by ho zohledňoval a vyjasnil možné vlivy záměru na podzemní vody hlubšího oběhu
- vybudování betonové příjezdové cesty, což byt' dočasné, odporuje výsledkům místního referenda na jehož základě byla v Územním plánu Černolic ponechána tato plocha pro zachování přírodního krajinného charakteru, navíc „při tak obrovském objemu navážky neexistuje způsob, jak účinně zabránit skládkování běžného nebo dokonce nebezpečného odpadu investorem“.
- absenci porovnání nulové a aktivní varianty
- nárůst a plynulost dopravy a s tím spoejné dopady na emise hluku i znečištění ovzduší v celém katastru obce Černolice

Spolek Černolice z.s.

Upozorňují, že vliv záměru není dostatečně prokázáný a některé údaje jsou zavádějící. Žádají „proto o detailní přezkoumání vlivu záměru na životní prostředí, dopravu, krajinný ráz a komfort občanů Černolic, v rámci řízení velká EIA.“

- Doprava: záměr by znamenal nárůst dopravy o 55–73 %, obtížnost potkávání vozidel a důležitost autobusového spojení, snížení bezpečnosti a plynulosti dopravy, přetížení dopravní infrastruktury a její přetížení – navrhuji výraznou redukci záměru a dopravy na maximálně 10 % oproti návrhu (2 auta za den, tzn. 4 cesty)
- Krajina: navržená rekultivace by vedla k devastaci již renaturalizovaného území a snížila by hodnotu krajiny na další dekádu či déle, obávají se dopadu na kvalitu vody ve Všenorském potoce, kde byl prokázán rak kamenáč (*Austropotamobius torrentium*), obávají se vlivu na krajinný ráz, protože „lokalita záměru bude viditelná z vyšších poloh, kterými jsou mimo jiné obec Černolice, rozhledna Korunka a Černolické skály.“

- Komfort občanů Černolic: nákladní doprava by s sebou nesla „zvýšení akustického, emisního a vibračního zatížení přilehlého území. Realizace záměru by proto měla negativní vliv zejména na residenty
- žijící v části obce Černolice – Nový Dvůr a výrazně sníží komfort občanů a rekreatantů v oblasti Černolice - Potoky, které se nacházejí pod místy, kam by měl být navážen odpadní materiál.

Spolek osada Potoky III – Na Cihelně

Spolek zpochybňuje účelnost záměru, protože současné kvality lesa by dotčené území dosáhlo za dlouhé desítky let a možná nikdy. Protože rekultivace už úspěšně proběhla, je navržený záměr krajně nežádoucí, škodlivý a zbytečný. Dále spolek uvádí:

- rekultivace tedy kryje provozování skládky
- absence snahy o hledání šetrnější varianty
- zpochybňuje, že současný les nelze hospodářsky využívat a že záměr nebude mít významný vliv na les
- záměr označuje za devastaci údolí přírodním parku Hřebeny
- považuje za prakticky nemožné uhlídat složení „rekultivačních materiálů“
- kritizuje nejisté a vzdálené časové horizonty záměru
- záměr by mohl poškodit dotčenou silnici, která na zátěž záměrem není konstruována
- kritizuje příliš obecné zaměření některých popisných kapitol EIA
- navrhuje spíše práci se stávajícím lesem, jako vhodný způsob zlepšení jeho produkční funkce
- upozorňuje na umístění záměru v přírodním parku Hřebeny a význam území pro migraci zvěře
- zpochybňuje, že navedením odpadů budou zlepšeny půdní podmínky a PUPFL
- zpochybňuje hodnocení vlivů na hlukovou situaci
- zpochybňují provedení biologických průzkumů, protože průzkumníci nebyli osadníky zaznamenáni
- nesouhlasí s vyhodnocením vlivů na veřejné zdraví
- upozorňuje na blízkost zástavby osady a záměru

V závěru spolek shrnuje výše uvedené vlivy záměru, absurditu záměru, vlivy na klidové území a vyjadřuje nesouhlas s dokumentací, kterou považuje za „přinejmenším zkreslující a tendenční“. Za nešťastné považuje „datum zveřejnění 16.12.2024 komplikující vzhledem ke svátkům kvalitní oponenturu“.

Okrasně muzický spolek černolický

Spolek vyjadřuje zásadní nesouhlas z těchto důvodů:

- Záměna účelu projektu: nejde o záměr rekultivace která má přispět k obnově přírodních funkcí území, ale o ukládání 350 000 t inertních odpadů.
- Negativní vliv na životní prostředí: „Likvidace vzrostlého lesa o ploše 30 hektarů představuje závažný zásah do biodiverzity a ekologické stability území. Stávající porost je hodnotným přírodním prvkem. Hrozí kontaminace Všenorského potoka a podzemních vod, přičemž riziko není dostatečně analyzováno. Úniky nebezpečných látek mohou poškodit lokální ekosystémy i zdroje pitné vody.“
- Nedostatky v dokumentaci: nedostatečnost biologického průzkumu, nebylo dostatečně analyzováno „riziko sesuvů a geologických problémů“.
- Zátěž způsobená dopravou: výrazné navýšení hlukové a emisní zátěže, nedostatečná kapacita dopravních tras a negativní vliv na komfort obyvatel dotčených obcí.

- Současný stav území: „Stávající lesní porosty, ač částečně nevhodně vysazené, jsou plně funkčním ekosystémem. Nevidíme důvod k jejich nahrazování, neboť přirozená sukcesní obnova již probíhá a zajišťuje ekologickou rovnováhu.“

- Zásah do chráněného území: „Území záměru spadá do přírodního parku Hřebený, kde platí přísná ochranná pravidla. Záměr je s nimi v rozporu a nepřináší dostatečné argumenty pro odůvodnění výjimky.“

- Chybějící analýza alternativ a ekonomických dopadů: „Dokumentace postrádá podrobnější zhodnocení jiných variant využití území, které by minimalizovaly negativní ekologické a sociální dopady.“

Spolek navrhuje záměr nepovolit a požaduje:

- Doplnující analýzu skutečných ekologických a geologických rizik.
- Přeprocování biologického průzkumu s ohledem na místní ekosystém a chráněné druhy.
- Posouzení alternativních přístupů bez likvidace vzrostlého lesa a bez zásadního narušení krajinného rázu.

Na jedné vlně, z. s.

Spolek aktivních občanů z Všenor uvádí:

- území se po těžbě již zacelilo a záměr je nepotřebný a ohrožující krajinu
- trvají na svých připomínkách ze zjišťovacího řízení
- v nedaleké obci Trnová se podobný projekt změnil v navážení kontaminovaného opadu a neradi by dopadli podobně
- zveřejnění dokumentace před Vánoci bylo nevhodné
- vypořádání svých připomínek ze zjišťovacího řízení nepovažuje za přesvědčivé, protože navázkou odpadů by byl stávající ekosystém hostící vzácné druhy rostlin i živočichů drasticky narušen
- rozsah záměru je značný, což dokládá na konkrétních číslech

Vznáší proto tyto námítky:

- Všechny okolní obce čeká dlouhodobá zátěž při navážení materiálu, a to konkrétně zvýšený dopravní provoz, hluk a prašnost. Nákladní dopravou vysoké intenzity by došlo také k nadměrnému opotřebení silnice mezi Řitkou a Všenory. Už nyní jsou zdejší vozovky maximálně vytížené vzhledem k hustému osídlení oblasti.

- Riziko nadále vidíme v možné kontaminaci Všenorského potoka, kde žije ohrožený rak kamenáč, a navíc vodu z aluvia potoka využívají ve studních někteří obyvatelé přilehlé osady Potoky. Možnými příčinami znečištění mohou být nejen havárie či úniky pohonných hmot a kapalin, ale i sama potenciální navážka, v okolí potoka je totiž velmi propustný povrch. Do potoka se tak mohou dostat ropné deriváty, PCB, těžké kovy, ale i dusičnany používané k hnojení.

- Pravděpodobnost možné kontaminace potoka zvyšuje obava, že při tak obrovském objemu navážky neexistuje způsob, jak účinně zabránit skládkování běžného nebo dokonce nebezpečného odpadu investorem. Není zcela zjevné, jak bude zajištěno, aby nebyly na místě skládkovány nevhodné materiály. To, že rekultivovaný prostor nebude skládkou odpadů pro veřejnost, není dostatečnou zárukou.

- Dalším trvajícím rizikem je možnost sesuvů. Řezy nově navezeným tělesem předpokládají při východním okraji (tedy na hraně údolí Všenorského potoka) sklony svahu 40–45°. Vzhledem k tomu, že půjde o materiál nově navezený, sypký, navíc s možnou příměsí jílu, přesahuje tento spád více než dvojnásobně bezpečné sklony svahu. Geologické poměry na lokalitě nejsou v předloženém záměru dostatečně popsány.

- Další úskalí v navázkách vesměs sypkého a dobře propustného substrátu vidíme ve snížení schopnosti zdejší krajiny zadržovat vodu, což nám v době klimatické krize přijde jako velice

nebezpečný a zpátečnický krok. Materiálem bude rovněž zavezena svrchní humózní vrstva, která se zde milimetr po milimetru tvořila cca 100 let od již dříve proběhlé přirozené rekultivace.

- Už krátce po ukončení těžby jílu před zhruba sto lety zde byl vysazen dosud prosperující smíšený les. I v případě, že by byl tento vytěžen v rámci hospodářského využití lesa a vysázen les nový, jde o záměr nevyžadující "rekultivaci" za použití navážek cizorodého materiálu. Navíc je to zcela zbytečný krok, všichni víme, jak dlouho trvá vznik vzrostlého lesa, bavíme se zde o desítkách let. A je prokazatelné, že vzrostlý lesní ekosystém zadrží velké množství vody a navíc je schopen vodu, kterou zadržuje, zároveň čistit. A o to všechno na desítky let přijdeme.

- Je také pravděpodobné, že pokud se případně nově vzniklý les nebude někdo alespoň 15 let starat (např. zavlažovat jej), hrozí v této lokalitě vznik „sahary“, kde se bude dařit jen suchomilným bylinám. Chybí nám záruka, že nově založené lesy budou dostatečně obhospodařovány.

- Místo, kterého se má takzvaná "rekultivace" týkat, podle nás žádný takový zásah nepotřebuje a nelze ani čekat, že by se díky ní zlepšilo hospodářské využití lesa. Převažuje riziko negativních dopadů na životní prostředí i potenciálních rizik pro zdraví a životy místních obyvatel. V této souvislosti považujeme za překvapivé, že "Z hodnocení vlivu záměru na veřejné zdraví nevzešla potřeba provádět z důvodu realizace záměru kontrolní měření dopadů záměru na obyvatelstvo," jak uvádí aktuální dokumentace o posuzování vlivů na životní prostředí."

Jako hlavní cíl projektu nadále vidíme především snahu investora o dosažení zisku z příjmů za skládkování odpadu, a to bez ohledu na dopady na životní prostředí. Nadále prosíme tedy Krajský úřad Středočeského kraje, aby zvážil, zda je realizace tohoto projektu opravdu prospěšná i pro někoho jiného, než pro investora samotného – jakkoli se tímto pohledem z pochopitelných důvodů dokumentace o dopadech vlivu na životní prostředí nezabývala.

Jezdecký klub Norma z. s.

Spolek upozorňuje, že:

- renaturace území zasaženého těžbou již proběhla, a tak záměr není potřeba
- dotčené území má v současnosti značný rekreační a přírodovědný potenciál, včetně výskytu řady ZCHD, rušení a vlivy podél dopravní trasy, kde hnízdí ZCHD ptáků
- zveřejnění dokumentace před Vánoci bylo nevhodné
- v nedaleké obci Trnová se podobný projekt změnil v navážení kontaminovaného opadu
- obává se závažných dopadů ukládání odpadů na životní prostředí, zejména prašnosti, hluku, kontaminace povrchových i podzemních vod a památkové chráněného zámku Řitka, dále se obává negativních dopadů v oblasti plynulosti dopravy a nehodovosti na dotčené dopravní trase
- obává se dotčení zájmů spolku v důsledku realizace záměru

Z výše uvedených důvodů spolek žádá, aby záměr nebyl povolen. Pokud by byl povolen, žádá důkladný kamerový dohled záměru i dopravní trasy.

4. Veřejnost

34 vyjádření fyzických osob: K.H., J.B., V.L., T.J., M.J., L.Z., J.M., M.D., J.G., K.R., A.R., J.P., R.T., V.K., M.M., M.P. O.V., I.K., E.K., R.P., P.M., V.L., J.M., M.V., G.K., J.H., J.J., M.D., J.L., K.T., J.M., O.V., I.K., M. D.

Požaduje, aby stavba a s ní spojená přeprava materiálu začala až v době, kdy bude zřízena a příslušnými úřady povolena k provozování komunikace vedená zcela mimo obec Jirice a po této komunikaci byla realizována doprava na Tankodrom a zpět. Dokumentace EIA předpokládá, že tato přeprava bude svedena po komunikaci vedené ze sjezdu č. 27 z dálnice D10 u Benátek nad Jizerou a dále pokračující zatím neexistující okružní křižovatkou s napojením na silnici III/27212, odkud

bude doprava dále vedena po silnici II/3321 až k areálu tankodromu. V této souvislosti trvá na dodržení podmínky uvedené v dokumentaci EIA v kapitole „B.II.6. Nároky na dopravní a jinou infrastrukturu“.

MihuMed – vyjádření lékařů

Místní lékaři se obávají dopadů záměru na zdraví (stav tělesné, duševní i sociální pohody) svých klientů. Upozorňují na značný rekreační význam území a bojí se významných dopadů na obyvatele rekreační oblasti přímo u zamýšlené realizace záměru. Obávají se dopadů na veřejné zdraví v inverzním údolí Berounky. Obávají se zvýšených nákladů na zdravotnický systém.

Proto považují lokalitu za zcela nevhodnou pro realizaci záměru a žádají o „důsledné přehodnocení záměru orgány veřejného zdraví a agentury ochrany životního prostředí.“

Vypořádání vyjádření zaslaných spolky a veřejností:

Požadavkům bylo vyhověno vydáním nesouhlasného závazného stanoviska EIA.

Souhrnné vypořádání všech obdržených vyjádření k dokumentaci:

Příslušný úřad k dokumentaci obdržel v zákonné lhůtě výše uvedená vyjádření. Z hlediska zájmů chráněných zvláštními zákony byla valná většina vyjádření nesouhlasná.

Zpracovatel posudku z hlediska komplexního posouzení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví navrhl příslušnému úřadu vydat nesouhlasné stanovisko. Příslušný úřad se ztotožňuje se závěry zpracovatele posudku a k záměru vydává nesouhlasné stanovisko.

Obdržená nesouhlasná vyjádření jsou tedy vypořádána vydáním tohoto nesouhlasného stanoviska.

Vyjádření, která nevyjadřovala nesouhlas se záměrem, konstatovala pouze akceptovatelnost záměru z hlediska zájmů chráněných zvláštními zákony, které jsou v kompetenci příslušných dotčených orgánů (KHS a Povodí Vltavy, s.p.)

Žádné vyjádření neuvádělo nezbytnost realizace záměru z důvodu ochrany zájmů životního prostředí.

Veřejné projednání

Veřejné projednání ve smyslu § 17 zákona EIA záměru „Rekultivace bývalé cihelny Černolice“ se konalo dne 17.02.2025 v Kulturním domě ve Všenorech s účastí cca 120 osob, od 16:00 do 20:00 hodin.

Toto závazné stanovisko je vydáno dle § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jako podklad pro vydání rozhodnutí v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) zákona.

Platnost tohoto závazného stanoviska je 7 let ode dne jeho vydání s tím, že může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s § 9a odst. 4 zákona.

Proti tomuto závaznému stanovisku není podání samostatného odvolání přípustné. V souladu s ustanovením § 149 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko přezkoumatelné v rámci odvolání podaného proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení, které bylo podmíněno tímto závazným stanoviskem.

Okruh dotčených územních samosprávných celků:

Vyšší územní samosprávný celek: Středočeský kraj

Základní územní samosprávný celek: Černolice, Všenory, Řitka

Středočeský kraj, Obec Černolice, Obec Všenory a Obec Řitka (jako dotčené územní samosprávné celky) příslušný úřad žádá ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o **neprodlené zveřejnění** informace o tomto závazném stanovisku na úřední desce, doba zveřejnění je nejméně 15 dnů. **Zároveň příslušný úřad ve smyslu § 16 odst. 2 žádá** Obec Černolice, Obec Všenory a Obec Řitka **o písemné vyrozumění o datu vyvěšení zdejšímu úřadu a to v co nejkratším možném termínu.** Závazné stanovisko je zveřejněno na internetových stránkách Středočeského kraje www.stredoceskykraj.cz a rovněž v Informačním systému CENIA na internetových stránkách [Informační systém EIA](#) pod kódem STC2579.

Ing. Simona Jandurová

Otisk úředního razítka

vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Rozdělovník k č. j.: 158255/2024/KUSK/70

Dotčené územní samosprávné celky (k vyvěšení na úřední desce):

- 1. Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5**
- 2. Obec Černolice, Hlavní 64, 252 10 Černolice**
- 3. Obec Všenory, U Silnice 151, 252 31 Všenory**
- 4. Obec Řitka, Na Návsi 54, 252 03 Řitka**

Dotčené orgány:

- 5. KHS Středočeského kraje, územní pracoviště Praha-západ, Dittrichova 329/17, 120 00 Praha 2**
- 6. Městský úřad Černošice, OŽP, Karlštejská 259, 252 28 Černošice**
- 7. ČIŽP OI Praha, Wolkerova 40, 160 00 Praha 6**
- 8. Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, Zborovská 11, 150 21 Praha 5**
- 9. Povodí Vltavy, s.p., Holečkova 3178/8, 150 00 Praha 5 - Smíchov**

Oznamovatel:

- 10. Matshark s.r.o., Jaurisova 515/4, 140 00 Praha 4**

Na vědomí:

- 11. Městský úřad Černošice, Odbor výstavby a územního plánování, Karlštejská 259, 252 28 Černošice**
- 12. Zpracovatel oznámení: RNDr. Oldřich Vacek, CSc., Mochtín 144, 339 01 Klatovy**
- 13. Město Dobřichovice, Vítova 61, 252 29 Dobřichovice**